

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 10. szám.

1934. március 11.

Gápp Lőrincről tanulj dolgozni, fönlülmaradni és győzni!

**A mágocsi gazda mottója: „A sorcsapásokra a tudás
fegyverével vágunk vissza!”**

— Hová visz bátyám legelőször? —
ezzel a kérdéssel fordultam vezetőm-
höz, aki szaporán noszogatta a lova-
kat Mágocs felé.

— A Gápp Lőrinc házába, Tanár
Ur kérem. — Itt megállt egy pilla-
natra, azután tiszteletteljesen hozzá-
tette. — Én cselédje vagyok. Nála
szolgálók már második esztendeje. Na-
gyon jó ember ő, kérem.

— Igen, ezt már én is hallottam, —
vettem oda és eihallgattam.

Gondolkoztam. Vajjon milyen lehet
ez a falu? Annyit tudok róla, hogy
német község, van is innen egy tanu-
lónk a *baranyaszentlőrinci téli gaz-
dasági iskolában*. Ugyan, hogyan fo-
gadnak majd az emberek? Én csak
magyarul, meg olaszul értek, németül
nem. A gazdakörben ugyan hányan
fognak érdeklődni előadásom után,
melyet a *gyümölcsfák védelméről* fo-
gok megtartani?

Miközben így magammal társalog-
tam, hirtelen benntermettünk a falu-
ban. Jobbra-balra szép, nagyablaku
házak, tiszta udvarok. Nekem legjob-
ban tetszettek az ámbitusos folyosók,
melyek között nem találtam kettőt
sem egyformát. A nézelődésben észre
sem veszem, hogy már bent is va-
gyunk a gazdaköri elnök udvarán,
mert ő az: Gápp Lőrinc.

A falu első gazdája...

Ő a falu első gazdája, aki után
megy az egész község. Jól is teszik,
mert jobb vezetőre igazán nem talál-
hatnának maguk között. Ötven évet
meghaladott, lélekben még egészen
fiatal, tettekre kész ember. Többszörös
kitüntetéssel harcolta végig a világ-
háborút.

Mire odaérkeztünk, a gazdakör ter-
meit már zsufolásig megtöltötték a
tanulni vágyó gazdák. Előadásomat a

legnagyobb érdeklődéssel hallgatták
végig, majd utána olyan élénk hozzá-
szólás indult meg, hogy alig győztem
felelettel. Voltak jelen olyan gazdák
is, akik nagyon hiányosan beszélnek
magyarul, de azért ők is akartak kér-
dezni valamit. Nosza, azonnal akadt
egy másik, aki lefordította a kérdést
magyarra és a választ németre. Már-
már szinte rekedtre beszéltem ma-
gam, de azért nem lankadtam el a fe-
leletadásban. Mikor megtudták, hogy
a *Faluszövetség* útján kint jártam
Olaszországban, rögtön azt kívánták,
hogy erről is mondjak nekik valamit.

Azután a tanulásra, az ismeretszer-
zés fontosságára terelődik a szó és az
e téren tapasztalható hiányosságokra.

— Látja, kedves Tanár Ur, —
mondja Gápp Lőrinc — alig tudtam
rávenni ezeket a gazdákat, hogy *küld-
jék el fiaikat a téli gazdasági iskolá-
ba*. Pedig, ugy-e, tanulás nélkül meg
nem él ma az ember. Mi lenne belő-
lem, ha nem tanultam volna?

— De hát hol is tanult Gápp bá-
tyám? Mert azt hallom, hogy minden-
hez rendkívül nagy szakértelemmel szól
hozzá, a *keményítőértékekkel pedig
ugy dobálódzik, mint egy akadémiai
tanár*.

»Olvasás, tanulás az én fegyvereim«

— Bizony én keveset jártam iskolá-
ba — kezdte a szót. — Az én gyerek-

Kép a magyaros ruhatervek bemutatójáról

A bemutatót a budapesti Városi Színházban rendezték igen nagy érdeklődés
mellett.

koromban még nem léteztek kitünő teli gazdasági iskolák. Ki is törődött akkor a paraszttal? Én azonban hamar rájöttem arra, hogy kevés a megélhetéshez az a tudomány, amennyit jó apáinktól tanultunk. Nagyon sokat köszönhetek a katonaságnak, ott is két embernek: egy állatorvosnak, meg egy gazdaságnak, akik engem állandóan tanítottak. Ők oltották belém a tanulmánygyárat. Gondoltam, hogy a nagy vérzivatar után még nagyobb háború fog következni, a gazdasági háború, ahol nem fegyverrel, hanem tudománnyal fogjuk megvívni a csatát. Nem is sejtettem rosszul. Én hát elkezdtem fegyverkezni: sokat olvastam és sokat tanultam. Egész csinos kis könyvtárat gyűjtöttem össze magamnak.

— De hozzáfogtam falum népének a megszervezéséhez is. Huszonöt évvel ezelőtt már állott itt a gazdakör. Most új életet vittünk bele. Alig van ma már gazda, aki ne volna tagja ennek a gazdakörnek. Itt is állandóan tanulunk. Tessék csak nézni ezt a sok mindenféle ujságot.

— Megszerveztük házilag falunk állatbiztosítását. Összeálltunk és a gazdák, akik beléptek ebbe a társaságba, minden marha után 80 fillért fizetnek. Ha valakinek elhull a jószág, mi megfizetjük neki a marha értékének a 70 százalékát.

— Falunknak a határa kicsi. A mezőgazdálkodás nem jövedelmez. Itt bizony a 30 holdas gazda már nagybirtokos, márpedig ennyi földön tisztán mezőgazdálkodásból megélni nem lehet. Áttértem tehát az állattenyésztésre, melyben gazdatársaim is követek. Főleg szarvasmarhatenyésztéssel foglalkoztunk és még három évvel ezelőtt az olaszokban biztos vevőkre is találtunk, de mióta beütött a devizazárlat, az olaszok elmaradtak. A belföldi piac nagyon keveset ad a marháért. Mi tehát abbahagytuk a göbolyözést és áttértünk a sonkamalac-tenyésztésre. Ebből ma az egész falu elég jól pénzel. Ha már majd ez sem lesz kifizetődő, áttérünk ismét egy másik termelési ágra. Ki tudja, melyikre?

— Igen sok gondot okozott azután a sok tej elhelyezése is. Megalapítottuk tehát a tejszövetkezetet.

— Lőrinc az elnöke ennek is, — jegyzi meg az egyik gazda.

— Ma, naponta — folytatja a falu első gazdája — 3500 liter, évente több mint egymillió 200 ezer liter tejet dolgozunk fel ebben a szövetkezetben. Falunk egy kicsit távolesik a fő vasutvonaltól. Nagyobb városok is messze esnek. Tehát tejtermékeket készítenek. Tejük értékesítése másképpen el sem volna képzelhető. A tejtermékeket eladjuk, a savót pedig göbolyözésre, malachizlalásra használjuk fel...

A jövőtől nem félünk

— Ilyenformán majd csak elégedé- lünk. A jövőtől pedig nem félünk, mert tanulunk, színtelenül tanulunk, hogy a sors csapásaira a tudás fegyverével vághassunk vissza!

Itt elhallgatott, mint aki nagy munka után szótlanul megpihen. Elcsendesedtek a körülöttünk levő gazdák is. Én is hallgattam és kalaple- véve álltam az ő munkás és eredmé- nyekben gazdag élete előtt. Arra gondol- tam: bárcsak minden magyar fa- luban lenne egy Gápp Lőrinc...

Dobos Lajos
kertész, előadó-tanár.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház február hó 27-iki, keddi ülésén tovább folytatták a fővárosi reformról szóló törvényjavaslat vitáját. — A február hó 28-iki, szerdai ülésen Berki Gyula sorakoz- tatta fel az érvek seregét a törvény- javaslat mellett, majd áttértek az interpellációkra. Kállay Miklós földmiv- elésügyi miniszter az interpellációk- ra adott válaszában kijelentette, hogy olyan buzaárat igyekszik elérni, ami a termés értékesítésénél megfelelő el- lenértéket biztosít a gazdáknak. Igen örülne, ha a buzaárat fel tudná emelni a bor, paprika, burgonya, vagy bármely egyéb mezőgazdasági termel- vény árszintjére. — A március hó elsejei, csütörtöki ülésen a fővárosi törvényjavaslat vitája során a kisebbség szóinkai a javaslat ellen foglal- tak állást. — A március hó 2-iki, pénteki ülésen Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter három kulturális törvényjavaslatot terjesz- tett a Ház elé. A fővárosi törvényja- vaslat vitáját legközelebb már nyolc- órás üléseken folytatják. — A Ház március hó 3-án, szombaton és március hó 5-én, hétfőn nem tartott ülést.

Gömbös miniszterelnök Rómába utazik

Gömbös Gyula miniszterelnök már- cius 12-én Rómába utazik, ahol Engel- bert Dollfuss osztrák szövetségi kan- cellárral együtt látogatást tesz az olasz kormánynál. A magyar miniszter- elnököt utján Nickl Alfréd meghatal- mazott miniszter, továbbá a földmiv- elésügyi, kereskedelmi és pénzügy- minisztériumok egy-egy főtisztvise- lője kíséri. Winckler István, a Kül- kereskedelmi Hivatal elnöke, már a miniszterelnök indulása előtt egy héttel Rómába utazott, hogy a szak- tanácskozásokon résztvegyen.

A hármaskörös találkozó elé rend- kívül érdeklődéssel tekint a világ közvéleménye és a kormányelnökök politikai és gazdasági jellegű tanács-

kozása ma a világpolitikának legfonto- sabb eseménye.

Hóman Bálint kultuszminiszter javaslatai

A Nemzeti Egység Pártja március hó 2-án Sztranyavszky Sándor elnök- lésével értekezletet tartott, melyen Hóman Bálint vallás- és közoktatás- ügyi miniszter ismertette három tör- vényjavaslatát. Az Országos Művé- szeti és Irodalmi Tanácsról szóló ja- vaslat célja az, hogy művészeti és iro- dalmi ügyekben a kormány szakértők- ből álló véleményező szervvel rendel- kezzék. A Magyar Nemzeti Múzeum- ról szóló második törvényjavaslat az Országos Levéltárt, az Országos Szé- chenyi Könyvtárt, a Szépművészeti Múzeumot, a Magyar Történeti Mu- zeumot és a Természettudományi Mu- zeumot egyesíti a Magyar Nemzeti Múzeumban. Végül a harmadik tör- vényjavaslat, mely a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem szervezéséről szól, egy egye- tembe foglalja a régi Műegyetem osz- tályait, a Közgazdasági Egyetemet, a továbbra is Sopronban maradó Bá- nya-, Kohó- és Erdőmérnöki Főisko- lát, végül az Állatorvosi Főiskolát.

Változások a MÁV legfelsőbb vezetésében

Samarjay Lajos, a MÁV kiváló el- nöke, szolgálati idejének leteltével nyugdíjaztatást kérte. A kérelemhez a minisztertanács hozzájárult és Sa- marjay Lajos március hó 1-én nyugal-omba vonult. Horthy Miklós Kor- mányzó Ur nagy érdemeire való tek- intettel a II. fizetési osztály jellegű adományozta neki, ami a nagyméltó- sági (kegyelmes) címmel jár. A kor- mány a MÁV elnöki tisztjét Senn Ot- tóval töltötte be, aki elnökhelyettesi minőségben már hosszabb idő óta rendkívül nagy hozzáértéssel, szak- tudással, ügybuzgósággal és eréllyel vett részt a MÁV legfelsőbb irányi- tásában.

Értekezlet a buzaértékesítés ügyében

Kállay Miklós miniszter március hó elsején a földmivélésügyi miniszté- riumba értekezletet hívott egybe, amelyen a gazdatársadalom érdekkép- viseletei részéről kiküldött bizottság- nak a jövő évi gabonaértékesítésre ki- dolgozott tervezetét tárgyulták. A mi- niszter bevezető szavaiban ismertette a jobb buzaárat elérése érdekében teendő intézkedésekkel kapcsolatos el- gondolásait, majd igen alapos megvit- atás alá került a gabonaértékesítő tervezet, amelynek lényege az, hogy a buza és rozs jobb árának elérése ér- dekében a jövő évi kereskedelmi for- galomba kerülő buza és rozs belföldi és külföldi értékesítése altruisztikus alapon működő, monopolisztikus jel-

Ennek a három államférfiúnak római találkoztójától várjuk a válság enyhülését
Balról-jobbra: Dollfuss, Mussolini, Gömbös miniszterelnökök

legű társaság után bonyolították le. A magas buzaár folytán jelentkező exportvesztés részben a belső lisztforgasztás megterhelése után volna fedezendő, úgy azonban, hogy a liszt- és kenyérárak az 1933 márciusi árakat ne haladják túl. A tervezet részletesen tárgyalja a visszaélések céljából szükséges intézkedéseket is. Ezek között szerepelnek a vámörlesztés megszüntetése és ehelyett csereörlesztés bevezetése, a vámmalmoknak cseretelepekké való átalakítása megfelelő kártalanítások által, a termelők részére a szükségletüknek megfelelő fejadagok bevezetése, továbbá a termelőterületek emelkedésének megakadályozása céljából szükséges intézkedések. A gazdaságszervezőbizottság képviselői részletesen megokolták a tervezetükben foglaltakat és határozottan a monopolisztikus megoldás mellett foglaltak állást.

Az értekezlet befejezése után a földművelésügyi miniszter ígéretet tett a gazdaságszervezőbizottság képviselőinek a buzaértékesítés megoldásának további menetéről a gazdaságszervezőbizottság képviselőit esetről-esetre tájékoztatni fogja.

Március 15 . . .

A sötétlő magyar égen nem süt még a Nap. Csak egy-egy csillag villózik rajta, mint irdatlanul sötét pusztán a pásztorok fölött az ég szemei. Egy-egy csillag, amelynek járása után eligazodnak. Ilyen a március 15-ike is. Egy csillag. De melyik a sok közül? A Sarkcsillag-e, vagy a Fiastyúk, vagy a Göncölszekér, vagy a Kismedve? Pásztorszem kéne hozzá, hogy megmondja. Mi úgy érezzük, hogy a hajnalszél. Az a fényes és ragyogó égi szem, amely legközelebb van hozzánk s amely elkísér bennünket a pirkadásig, amikor már a Nap

izzó sugarai fognak előtörni. Csak addig a szemünk és tekintetünk rajta legyen, hogy el ne tévedjünk az éj homályában. A hajnalszél figyelmünk, amelynek utja a szabadság, célja az egyenlőség és fénye a testvériség. A hajnalszél, a magyar ifjú erő elszántságát. A március 15-ének népi erejét, amely minden sötétség fölött diadalmaskodik, mint a Nap az éjszakán. Ez a nap a fiatalság és a föld népé. A szabadság napja. A rablanc széttörésének ünnepe. Évről-évre nő a fontossága, amíg a magyar rabság hosszú éjszakája véget nem ér. A sötétlő magyar égen nem süt még a Nap. De egy csillag villózik rajta, március 15-ike, a hajnalszél és utat mutat a kétségbeesés homályában: — Ki fog sütni a magyar Nap, mert feltartóztatatlan utja előtt én vagyok, a magyar szabadságszereget töretlen fénye, amely rabságot nem tűrt soha s csak egy utat ismer a poklon át is: a szabadság felé!

A római találkozó . . .

Gömbös Gyula miniszterelnök március 12-én indul Rómába, hogy Mussolinivel és Dollfussal találkozzék. Ez a nevezetes és feltűnő diplomáciai esemény az egész világ sajtóját s rajta keresztül közvéleményét is foglalkoztatja, ami természetes is. Ma már nincs újságolvasó ember a világon, aki tisztában nem lenne azzal, hogy az öt világrészen átharapózott gazdasági bajok főfészke a Dunavölgyében van s az olvasott emberek nagyrésze azt is tudja már, hogy miért. Ma már a csehek, románok és szerbek minden erőlködése és képmutatása kevés ahhoz, hogy ezt a valóságot megcáfolni tudja, annál inkább, mert saját országukban is bekövetkezett a gazdasági vereszte-

ségnek és felborulásnak az a foka, amelyet — Csonka-Magyarországnak szántak. Ezeknek tudatában aztán csoda-e, ha a világsajtó a legmészebbmenő találgatásokat fűzi a római találkozás várható gazdasági eredményeihez, amikor Mussolini s a szétrombolt monarchia két vezető államának, Ausztriának és Magyarországnak kormányelnökei, Dollfuss és Gömbös tanácskoznak. Minket nem kényeztettek el az utóbbi évtizedek kiismerhetetlen és zavaros eseményei. Jót nem igen várhattunk és nem is igen kaptunk. Tudjuk azt, hogy rajtunk csak akkor és azért segítenek, amikor az általános gazdasági helyzet és más országok érdekei is előírják és szükségessé teszik. Teljesen megnyugtató azonban bennünket, hogy ezzel a ténnyel hazánkban senki jobban tisztában nincsen, mint — Gömbös Gyula miniszterelnök. Sok szerencsét kívánunk az utjához, amelyre a mi bizalmunk és szeretetünk kíséri. Az legyen ott, akinek hisszük, gondoljuk és — ismerjük . . .

VILÁGKRÓNIKA

Dollfuss osztrák kancellár legutóbb tartott beszédében bejelentette, hogy a kormány a közeli napokban rendleti uton életbelépteti az új rendi alkotmányt. Érdekes, hogy a kancellár már egy esztendő óta parlament nélkül intézi az államügyeket. Fey alkancellár pedig egy hírlapnyilatkozatában közölte, hogy megengedik a volt császári család tagjainak visszatérését, mert igazságtalannak tartják azt a törvényt, amely száműzte a császári család tagjait és elkobozta vagyonukat.

Eden lordpeccsétör, a leszerelés érdekében tett európai körútja után,

visszatért Londonba. Hir szerint javaslatát a francia kormánynál nem találták kedvező fogadtatásra.

Pu-Yi, Mandzsuria uralkodója, mint a „Nyugalom és Erény“ császára március hó elsején lépett a trónra, káprázatos ünnepek között, Szin-King-ben. Az új császár kétszáz udvari méltóság kíséretében, tizenkét fehér loval vontatott aranyos diszhintón vonult reggel hét órakor a „Menny templomában“. *Pu-Yi* térdreborult a szinarany oltár előtt, s mintegy öt percig teljes mozdulatlan-ságba merevedve az ősök szellemével beszélgetett. A zenekar halk muzsikába kezdett, majd a császár kiegyenesedett, két karját az égnek emelte és ebben a pillanatban ezer fehér galamb röppent az ég felé. Az uralkodó ezután meggyújtotta az oltár előtt elhelyezett rőzsekoztegeket, ötféle gabonát, egy üveg rizsbort, egy vég aranysárga selymet, tömjént és ékszereket vetett az áldozati tűzbe, mialatt a főpapok hófehér bikát áldoztak s annak vérért aranyserlegbe csurgatták. A vérral telt serleget a legidősebb főpap az uralkodóhoz vitte, aki két ujját a bika véérébe mártva, végighuzta a sokévszázados, vörösre lakkozott táblákon, amelyeken ősei nevei állottak. További áldozatbemutatók után a császár meggyújtotta a szent tüzet. Hatalmas, hófehér füstgomolyag emelkedett a magasba, jelezve, hogy magával viszi a császár fohászait az égbe. Ugyanakkor megdördültek az ágyuk és százegy ágyulövés jelezte, hogy Mandzsuri császárt kapott.

A Kormányzó Ur fogja megnyitni a mezőgazdasági kiállítást

Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságának egyik legutóbbi ülésén *Konkoly-Thege* Sándor dr. főtitkár beszámolt a kiállítás eddigi bejelentéseinek minden várakozást felülmúló eredményeiről és a várható kilátásokról. Közölte, hogy a kiállítandó állatok száma lényegesen meg fogja haladni az utolsó évek kiállításainak anyagát. Az értékesítés a biztosított nagy kedvezmények folytán előreláthatóan kedvezően fog alakulni; a tenyészállatbeszerzési hitelt igénylők részéről igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kiállítás keretében ez évben is értékes anyaggal vonulnak fel a szakoktatási intézetek, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Kükereskedelmi Hivatal, a dohány-és erdészeti csoport, a tejtermékipar, a háziipar, stb. A vetőmagkiállítás keretében kiállítják a kanadai nemzetközi buzakiállítás I. díjat nyert bánkúti búzákat, nemkülönben az ősz folyamán tartott szolnoki és békéscsabai buzakiállítások kiváló minő-

ségi buza-anyagát. A borkiállítás és élelmiszerkiállítás csarnokait ez évben jelentősen bővíteni kellett. Érdekes új csoport lesz a zöldmezőkiállítás. A kiállítási napokon minden délután legnevesebb urlovasaink részvételével *concours*-t fognak rendezni, amelyen kívül különböző lovasmutatványok fognak bemutatásra kerülni.

A kiállítást ebben az évben is a Kormányzó Ur őfőméltósága fogja megnyitni.

Itt említjük meg, hogy a kiállítás látogatóinak elszállásolását ez évben is Budapest elszékesfőváros *Idegenforgalmi Hivatala* vállalta magára. Vi-

déki tanulmányi csoportok olcsó csoportos elszállásolásáról megfelelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szükségényeiket már jóelőre bejelentésük az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2.), amely azokat postafordultával elintézi és választ ad. A *Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának* a Keleti-pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4. szám) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást. Az irodának az érkezést legalább öt nappal megelőzően kell jelezni.

Készüljünk a mezőgazdasági kamarai választásokra!

A mezőgazdasági kamarákról alkotott törvény értelmében az idén választás alá kerülnek a községi, járási, megyei mezőgazdasági bizottságok, az országrészi és országos kamarák tagjai. Az egész kamarai szervezet újja fog tehát alakulni, mert több, mint bizonyos, hogy ha a régi tagok egyrésze meg is marad, egész sereg új ember fog belekerülni a törvényen alapuló mezőgazdasági érdekképviselőtünk különböző tagozataiba. Az új emberek új szellemet, új munkakészséget jelentenek, bizonyos tehát, hogy a kamarai szervezet mintegy fel-frissül, új vérkeringés hatja át, ami az eddigieknél több eredményt jelenthet a gazdaérdekek védelme szempontjából.

Nemcsak ezért, de más okból is igen jelentősnek tartjuk az idei kamarai választásokat. Éppen a *Faluszövetség* mult évi nagyszerű kongresszusán jelentette be *Gömbös* Gyula miniszterelnök, hogy a mezőgazdasági érdekképviselő terén nagyszabású reformokat tervez. Megakarja szüntetni a sokféle, a cél és megfelelő eszközök nélkül munkálkodó, inkább tengődő és egymás munkáját akadályozó érdekképviselői szerveket és egyetlen nagy gazdaérdekvédelmi testületet akar létesíteni, amit legkönnyebben valósíthat meg úgy, ha a gazdák törvényen alapuló érdekképviselői szervét, a mezőgazdasági kamarákat kifejleszti s további eredményes munkájukhoz a szükséges eszközöket biztosítja.

Vigyázzunk tehát a kamarai választások alkalmával. A jövő idők mezőgazdasági kamaráinak a képe, jellege olyan lesz, amilyent magunk akarunk. Tőlünk függ, hogy ebbe a testületbe és annak minden tagozatába olyan tagok kerüljenek, akik tisztában vannak a magyar szántóföld minden jogos érdekével, minden

szükségletével és ismerik azokat az eszközöket, amelyek segítségével a magyar mezőgazdaság fejlődése biztosítható. Ha ilyen emberek, ilyen kipróbált százszázalékos agráriusok lesznek kamarai, illetve mezőgazdasági bizottsági tagok, akkor jobb napok virradhatnak ránk.

A kamarák 14 éves multjuk alatt becsülettel munkálkodtak eddig is. Ellenük legfeljebb az a panasz merült fel, hogy alsóbb tagozatai, a mezőgazdasági bizottságok, sok helyütt csak a papíron voltak meg s komoly működést nem fejtettek ki. Ennek a jövőben nem szabad előfordulni. Amint az élő fa a gyökerekből táplálkozik s azok segítségével lesz erőssé, úgy a mezőgazdasági kamaráknak is az alsóbb tagozatok munkakészsége, elevevége adja meg leginkább a fenntartó erőt.

Megfelelő kamarai, vagy mezőgazdasági bizottsági tag csak az lehet, aki szereti a földet és tudja mitől függ a szántóföld s azok mivelőinek boldogulása. A választások alkalmával tegyünk félre minden pártpolitikai és személyi szempontot s csak a rátermettséget nézzük. Viszont az öblös hang, szószátyárkodás ne téveszsen meg, nézzünk egy kissé a jelöltek belsejébe, lelkületére is.

A mezőgazdasági válságnak még csak alig mentünk át a mélypontján, még mindig jöhetnek ránk, földmivelőkre, igen nehéz napok, amelyeket tehát könnyebben tudjuk viselni, ha érezzük, hogy van egy hatalmas szervezetünk, amely úgy felfelé, mint lefelé hathatósan tudja képviselni a gazdaérdekeket. Ennek a hatalmas szervezetnek jól, vagy kevésbé jól való megalkotása dől el a közeljövőben kezdődő és lezajló kamarai választások alkalmával. Ezért figyelmeztetjük a magyar gazdákat: legyenek résen, vigyázzanak!

(Cs. Ö.)

Nagyszerű harc folyik az emberbimbók életéért!

Minél több csecsemő- és anyavédőintézetet, hogy a falvakra is több jusson!

„Öfensége a gyermek” — mondják Amerikában, mert mindenki át van hatva attól a gondolatától, hogy a nemzet jövője a gyermek.

Páris. A déli vagy az esti órák, amikor mindenki tódul haza az irodából, a műhelyből. Örületes forgalom. Harminc-negyven ember tolong az autóbusz megállójánál, míg végre megérkezik a már csaknem zsufolt kocsij. A kalauz meglát egy kisgyermekes anyát:

— *Előbb ön Asszonyom — szól le hozzá, — első a gyermek.*

Pedig ezek hatalmas nemzetek, sok-sok millió lélekből állanak, mégis mindent megtesznek a gyermekért. Mennyivel fontosabb ez nálunk, a kis Magyarországon, amelynek a születési statisztikája amugy sem tulságosan kedvező, ha nem akarjuk, hogy a magyar nép számbelileg is csökkenjen.

Ezért alakult meg már 1915-ben az Országos Stefánia Szövetség, amely azt tűzte ki céljául, hogy a magyarországi csecsemőgondozási viszonyokat megjavítsa, a csecsemők halálozási arányszámát lecsökkentsen. És mi magyarok, akikről azt állítják a rosszindulatu külföldön, hogy a nemzetiségeket elnyomtuk, az első csecsemővédelmi intézeteket mégis ott állítottuk fel, ahol a baj a legnagyobb volt: a nemzetiséglakta területeken. Ennek az eredménye azután persze az lett, hogy a trianoni békeparancs Magyarország részére semmivé tette azt a munkát, amit a Stefánia Szövetség 1915-től 1918 végéig végzett. A háboru után következő első években, természetesen, szó sem lehetett

arról, hogy a Szövetség azonnal felvegye a munkát. Csak 1921-ben, az amerikai vöröskeresztes missziók nemeslelkű vezetőjének, Pedlow kapitánynak jóvoltából, sikerült a munkát ismét megkezdeni és ebben az egy esztendőben a Stefánia Szövetség 67 csecsemővédő intézetet állított fel a csonkaország területén.

A Szövetség programja szerint a munkát felül kezdték meg, Magyarország legnépesebb városaiban és azután haladtak lefelé, a kisebb és kisebb városok és községek felé. 1930-ban végre elérkezett a Szövetség odáig, hogy Magyarországon már egyetlen olyan legalább 10.000 lelket számláló város, vagy község sem volt, amelyben a csecsemővédelem ne lett volna megszervezve. Ma pedig az a helyzet, hogy csonkaországunk területén mindössze 25 olyan, legalább ötezer lelket számláló község van, ahol még nincsen védőintézete a Stefánia Szövetségnek.

A megyék a legnagyobb megértéssel támogatták és támogatják a Szövetség munkáját, úgy, hogy ma már csupán két olyan megye van az ország területén, ahol csak a megyei székhelyen működik egy-egy védőintézet. A vidéki szervezés úgy történik, hogy körzetekre osztják a megye területét, a körzet központjában állítják fel a védőintézetet, s innen a központból a védőnővérek hetenként, a szövetség orvosai pedig kéthetenként sorralátogatják a legapróbb községeket is és ott az iskolákban, vagy a község házában fogadják és látják el tanácsokkal a kisgyermekes anyákat. Ezenkívül a Szövetségnek

Drótkerítés-fonatokat, bármilyen alaku és nagyságu lyukakkal a legolcsóbban beszerezheti

ARADI BÉLA cégnél,
Budapest, I., Horthy Miklós-ut 28/1.
(Hadik lak tanya mellett). Tel.: 59-5-79
Feltétlen kérjen árajánlatot!

GAZDASZEMMEL

Monopóliumszerűen lesz-e a gabonaértékesítés megszervezve, vagy nem, az a kormány, illetve a törvényhozás elhatározásától függ. Ez az elhatározás viszont egyedül és kizárólag attól függ, hogy vajon növeli-e a megállapítandó új értékesítési rendszer a gazda bevételeit és így teherbíróképességét anélkül, hogy a fogyasztást megokolatlanul megdrágítaná. Más szempontokat ebbe az igazán közérdekű kérdésbe belekeverni egészen fölösleges. Mert igazán nem arról van és nem is arról lehet szó, hogy néhány eddig is jól kereső ember most esetleg kevesebb ezreket fog keresni, hanem csakis arról, hogy a sokezer mezőgazdasági termelőnek gazdasági mérlege legalább annyi nyereséggel záruljon a jövőben, amennyi a megélhetés szerény költségeit fedezi és amennyi feltétlenül szükséges a termelés folytonosságának biztosítása érdekében.

Amikor gabonaértékesítésről van szó, mindig meg kell állapítanunk, hogy egyes érdekeltségek kétségbeesett harcot folytatnak az ellen, hogy az értékesítés terén az agrárszövetkezeteknek bármilyen szerep jusson. Szélmalomharc ez! Mert vagy akarjuk, hogy azok a termelési reformok, amelyek piac- és versenyképessé tehetik a mezőgazdaságot és ezzel növelni tudják a nemzeti jövedelmet, a legkisebb parcellákon is megvalósuljanak, vagy nem. Ha pedig ezt akarjuk, — amint hogy mindenki ezt akarja — akkor az agrárszövetkezetek közreműködését az értékesítés terén lehetetlen mellőzni. Lehetetlen már csak azért is, mert a szövetkezet az az egyetlen élő gazdasági és — mondjuk meg — kereskedelmi szervezet, amelynek gyökerei a falu talajában vannak és mert a szövetkezet az a szerv, vagy intézmény, amely a központi értékesítő szervezet megbízottjaként a kisgazda terményeit helyben, tehát legkevesebb költséggel is szakszerűen tudja átvinni és piacképesség szerint osztályozni. A szövetkezeteket, a mezőgazdasági értékesítésből kizárni, annyi volna, mint „tilos” jelzöt állítani arra az utra, amelyen a kisgazda is eljuthat a külföldi piacokra. (v. gy.)

A „Ki írja a legszebb magyar dalt?” című verspályázatunk három első díja: Harsányi Zsolt: „Üstökös” című háromkötetes regénye

már évek óta kitünően működő *vándorkelengyeakciója* is van, de egyébként anyagilag is segíti az arra rászorulókat.

Szolnok-megyének gyönyörű munkájáról a közelmúltban a napisajtó is megemlékezett. De ez a példa nem marad egyedül: *Baranya-megye agilis főispánja is élénken résztvesz a Szövetség munkájában és az eddig ott működő hét védőintézet tehermentesítésére már a közeljövőben újabb nyolc intézet kezdi meg a működését.*

A statisztika számszerűleg is bizonyítja, hogy milyen áldásos működést fejt ki a Stefánia Szövetség. 1921-ben a csecsemőhalálozás közel 22 százalékot tett ki, amely rettenetesen magas arányszám. 1933-ban ez a szám már 14 százalékra csökkent (száz közül 14 csecsemő halt meg). A Szövetség hatáskörébe három esztendőskorukig tartoznak a gyermekek, a fenti statisztikai kimutatást tehát ilyen koru gyermekekre kell érteni. A hatás azonban nem áll meg a hároméves gyermekeknél; hiszen éppen ez az a kor, amikor a csecsemők helyes táplálása, gondozása és ápolása a legfontosabb és ekkor szerzik meg a szükséges erőtartalmat a jövőre. A három-hat éves gyermekek halálozási arányszáma 1920-ban 11.6 ezrelék volt (ezer közül 11.6 gyermek halt meg). 1921-ben kezdte meg a Szövetség a komoly működést, tehát csak négy-öt esztendő múlva mutatkozhatott ennek a hatása, mint ahogy meg is mutatkozott, mert 1926-ban a fenti magas arányszám már csaknem a felére, 5.7 ezrelékre csökkent.

Mindenkit, aki a magyar jövőt szívén viseli, örömmel kell, hogy eltöltse ez az eredmény. Bizalmat, hitet kelt mindnyájunkban az a lelkiismeretes, sőt több ennél: *lélekkel teljes munka*, amit a Stefánia Szövetség a jövő magyar nemzedék érdekében kifejt.

J. J.

A faluszeminárium látogatása Fótton

A Faluszövetség által rendezett faluszeminárium hallgatói február hó 28-án Tölgyes István dr.-nak, a Szövetség igazgatójának, valamint Wettstein András dr.-nak, a Hangyaközpont igazgatójának vezetésével Fót községbe látogattak el, hogy az ottani Hangya-szövetkezetet megtekintsék. Az érkező vendégeket Erdélyi Zoltán főjegyző, a szövetkezet elnöke, Tury Károly dr., esperesplébános, pápai kamarás, H. Cselötei József gazdaköri elnök és a gazdakör számos tagja fogadta. Erdélyi Zoltán főjegyző üdvözlőszavait Wettstein András köszönte meg, majd Tury Károly esperes vezetésével a tanulmányi csoport megtekintette Ybl Miklós remekművét, a híres főttemplomot és lerótta kegyeletét a

templom kriptájában pihenő lánglelkű szövetkezeti apostol: *Károlyi Sándor gróf* előtt.

Ezután a *Suum Cuique* telep meglátogatása következett sorra. A telep alapját Károlyi Lászlóné grófnő áldozatkész munkássága vetette meg és tette lehetővé, hogy a *fóti hadirokkantak és szegénysorsuk csekély évi törlesztés fejében saját otthont alapíthassanak*. Innen a vendégek a főt Hangya csinos és ragyogóan tiszta üzlethelyiségébe vonultak, ahol Erdős Géza könyvelő ismertette a szövetkezet működését, hangsúlyozva azt a szép eredményt, hogy a szövetkezet a múlt esztendőben 79.650 pengős, a szövetkezeti vendéglővel együtt pedig 93.010 pengő forgalmat bonyolított le és nyolc év alatt 18.000 pengő vásárlási visszatérítést adott tagjainak.

Az üzlethelyiségben tett látogatás után a szövetkezet a *Vörösmarthy Gazdakör* helyiségében vendégül látta a társaságot. A Gazdakör részéről H. Cselötei József elnök, J. Dudás János, id. Dudás András, A. Tóth János, B. Dudás János fogadták a vendégeket. Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, rövid előadást tartott, melyben a szeminárium hallgatóit a szövetkezeti eszme ápolására hívta fel, majd Wettstein András dr. és Wittig Gusztáv dr. mondtak köszönő szavakat.

A székesfehérvári téli gazdasági iskola vándorgyűlése Polgárdiban

Február hó 25-én tartotta meg a Székesfehérvári Aranykalászos Gazdakör és a téli gazdasági iskola *Ifjusági Gazdaköre* vándorgyűlését Polgárdiban, melyen mintegy háromszáz tanuló, aranykalászos gazda, kiscgazda és érdeklődő jelent meg.

Délelőtt a Magyar Hollandi Talajművelők Rt. bér gazdaságának három majorjában tanulmányi szemle volt, melynek során az uradalom tisztikara bemutatta a gazdaságnak még a mai gazdasági viszonyok mellett is jól alkalmazható szép sertésfajta tenyésztését, sertés- és szarvas-

marhahizlalását. A tanulni vágyó gazdatársadalom e szemlén résztvevő *Battyány Lajos gróf*, felsőházi tag, *Freud Béla* m. kir. kormányfőtanácsos, nagybérlő és Polgárdi község vezetője is. A gazdasági szemle után a községet tekintették meg, majd a *Müllner-féle* vendéglőbe tértek ebédre, hol a résztvevők *Freud Béla* nagybérlő vendégei voltak.

Délután *Macher Gyula*, a Székesfehérvári Aranykalászos Gazdakör elnöke, ünnepség keretében megkoszorúzta a Hősök Emlékművét s megtekintették a Hősök szépen gondozott ligetét. Ezen kegyeletes ünnepség után három polgárdi kiscgazda udvartemléke, majd a vándorgyűlés következett.

A gyűlést *Gajary László dr.* igazgató nyitotta meg. A tanulságos és szórakoztató számok szereplői a következők voltak: *Nagy Imre, Pluhár József* alsó-, *Bóné István, Csörgei István, Rakk István* felsőosztályú tanulók, továbbá *Listár Rózi*, háztartási tanfolyamot végzett gazdalan, *Dékány István, Kálmán Péter* aranykalászos gazdák, *Kovács József* aranykalászos és földmivésiskolát végzett gazda, az *Ifjusági Énekkar*, a szavalókórus és a *Polgárdi Iparos Énekkar*.

A gyűlésen többek között megjelentek: *Milosevits Miklós dr.*, vármegyei főjegyző, *Kovács Ernő* ny. ezredes, *Szeőke Géza* m. kir. gazdasági felügyelő, *Polezer Kálmán* vármegyei gazdasági egyesületi titkár, *Tőke István*, a Székesfehérvári Gazdakör elnöke, *Gali János*, Polgárdi község agilis főjegyzője, *Aradi Ignác* esperesplébános, *Benedek József* református lelkész, *Bartók Géza* unitárius lelkész, *Gellis Jakab* főintéző, *Halter Károly dr.* intéző és a székesfehérvári téli gazdasági iskola teljes tanári kara. A gyűlés végén lelkes beszédet mondott *Polezer Kálmán* titkár.

Kik részesülnek hadikölcsönsegélyben?

A képviselőház február hó 28-iki ülésén *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter egy elhangzott interpelláció kapcsán részletesen ismertette a hadikölcsönjegyzők segélyezési módját és ezeknek a segélyezéseknél az összegét. 1928-ban még csak az ötezer koronán felüli hadikölcsönjegyzőket részesítették segélyben. Időközben azonban ezt a határt leszállították az ezerekoronás hadikölcsönök szintjéig. Ebben az évben mintegy nyolcezer jelentkeztek segélyért, akik mind ötezer koronán alul jegyeztek hadikölcsönt. Segélyben részesülnek mindazok, akiknek jövedelme évi 1500 pengőt nem haladja meg. Ha feleségük van, ez a jövedelemhatár évi 2200 pengőig tolódik ki és ezt a határt minden gyermek még 300 pengővel emeli.

MÉHÉSZKEDJÉK

A méhészet konyerét ad! A méhészetből vagyont gyűjthet. A méhészet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI

eszközökről árjegyzéket, szaklapból mutatvány számot kívánatra ingyen küld a

„MÉH“

A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezetéé
Budapest, V.,
Arany János-
utca 1. szám.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk.

Hogyan lehet megoldani a cigánykérdést?

Hozzászólásokat, javaslatokat kérünk!

Olyan velejárója a magyar falunak, mint a fénynek az árnyék. Egyszerű, de döbbenetesen nehéz kérdés. Évszázadok óta kísért. Államférfiak, emberbarátok próbálkoztak vele. Szépszerével, erőszakkal, de gyökeresen megoldani sohasem sikerült. Ott tartunk ma is, akár csak a 48-as időkben.

A magyar falu rákfenéje a cigánykérdés, amely dacol mindennel és mindenkivel. Tuléli az idők viharát, a válságokat is. Azt kell mondani, hogy reáragadt a falura, mint számárta a fül. Szinte összenőtt vele. Nem mulik el nap, hogy ne olvassánk, ma itt gyilkoltak, ott betörték, gyújtogattak, kiütéses tifuszt, ragályos, fertőző betegségeket terjesztettek, megrontották a fiatalságot, loptak, kuruzsoltak. Utjukat, lakóhelyüket nem tudja ellenőrizni senki. Talán csak a csendesség tudná megmondani, mennyi dolgot ad neki a cigányputrik népe.

Ez a nomád, vad, kóborlási ösztönöktől hajtott, üzött nép, olyan a falu fáján, mint a fagyöngy. Rajta él, szívja, pusztítja, gyengíti életerejét. A Faluszövetség vezetése alatt a községek második országos kongresszusa is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Nem elméleti férfiak taglalták a cigánykérdést, hanem a falu vezetői: papok, jegyzők, tanítók, értelmes községi bírók, mert szükségét érezték, hogy egyszer már történjen valami a cigánykérdésben, mert hovatovább óriási költségöbbletet, kiadást és veszedelmet jelent a községek életében, amellyel nem tudnak megbirkózni!

A boldogemlékü *Palatinus József főherceg* nyelvüket is megtanulta, házat, földet adott nekik, vajdájuk lett. Szépen elrendezett mindent, ahogy magyaros lelke diktálta és az eredmény az volt, hogy egy szép napon a rangos portákról és földekről mind egy szálra megszöktek a cigányok. Nem bírja ez a népség a rendet, fegyelmet. Olyan, mint a bacillusshordozó, akaratlanul is rombol, pusztít maga körül.

Mindnyájan érezzük, hogy vala-

mit tenni kell. Ez a hang csendült ki a kongresszuson. Ha sohasem indulunk el, akkor egyhelyben maradunk. A cigánykérdést pedig meg kell oldani, mert *veszedelem nemcsak a falura, hanem az egész vidékre; dologtalan nép, csak a lopásból él; kiinduló fészke a ragályos járványoknak; betegség, halálozás a falu költségvetését terheli; még inségmunkára sem való, mert vagy szármáját törli össze, vagy egyszerűen megszökik.* Van olyan falu, ahol négyszázan vannak. Tessék elképzelni a község vezetőinek helyzetét; a nép lelkiállapotát, amely ősi gyűlölettel nézi a vándorsereget, mert hiszen végeredményben neki kell eltartani.

A kongresszuson nagyon értelmes előterjesztések, hozzászólások hangzottak el. A gyakorlati élet szavai. Sok megoldási lehetőséget vetettek fel, amelyek közül főként *Vass Mihálynak*, a derék perkátaí bírónak, szavai ragadták meg a figyelmemet. Azt ajánlotta, hogy a kérdést *nemzetközileg* kell megoldani. Vigyük tehát a szomszédos államokkal együtt a genfi népszövetség elé. Mert a cigánykérdés nem magyar, nem osztrák, szerb, oláh, cseh, bolgár kérdés, hanem a dunavölgyi nemzetek közös problémája. Mert, ha például nálunk valamí rendszerabályt hoznak a cigányok ellen, úgy pár hónap múlva eltűnik az egész cigánysereg. Egyszerűen áthúzódik, szépen átszivárog a szomszéd államokba, mint a földalatti vizek a száraz talajba. Megvan tehát a rendelet, de nincs kin végrehajtani. A hatóság bottal ütheti a nyomukat. Ha pedig elmúlt a vihar a fejük fölött, akkor csendesen visszashállingóznak. Éppen azért üljenek össze a cigánykérdéssel sújtott államok, — folytatta a perkátaí bíró — és egyezzenek meg abban, hogy összeszedik ezt a használhatatlan, rakoncátlan népet és a Csendes-óceán valamelyik szigetére viszik. Ott azután, mint az indiánok a védett területeken, éljenek maguk között.

A közölt gondolat nem is oly kivihetetlen, mint első pillanatra látszik. Sok bölcsesség és józanság van benne.

De mi több oldalról szeretnénk a kérdést megvilágítani. Éppen azért a *Vasárnap* utján beledobom a követ a falu közhangulatába, mert sokan nem voltak ott a kongresszuson, akiket pedig ugyancsak érdekel. Kérjük tehát a *hozzászólásokat*. Tételünk: *Hogyan lehet megoldani a cigánykérdést?* Induljon meg a vita. Így tisztázódnak a dolgok. Rövid, tartalmas, alapos hozzászólásokat kérünk, mert közreadjuk.

És a végén a leszűrődött és a legjobb megoldási lehetőséget majd előterjeszti a *Faluszövetség*, mint az ország cigánykérdéssel sújtott vidékeinek követelését.

SZEKERES LÁSZLÓ

Földreformföldet is lehet védetté nyilvánítani

A kormány a gazdatartozások fizetésének újabb szabályozásáról szóló rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról *2000/1934. M. E. szám alatt rendeletet adott ki*. Ez a rendelet a gazdatartozásokról szóló *14.000—1933. M. E. sz. alaprendeletet* a következő rendelkezésekkel egészíti ki, illetve módosítja:

1. Kimondja a rendelet, hogy olyan esetben, amikor a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatán felül (házas belteltek esetében a házadó-alap kilencszeres szorzatán felül) megterhelt gazdaadós *nem közvetlenül fizet hitelezőinek*, hanem az alaprendelet 6. és 7. §-a szerint a magyar kir. postatakarépképzőtár utján adóhivatali letétszámlára teljesíti a fizetést, a kellően teljesített ilyen fizetéssel a tartozás ama része után, amelyre az adóhivatali letétszámlára teljesített fizetés vonatkozik, a *folyó kamatkövetelés 4 százalékot meghaladó része megszűnik*.

2. Lehetőséget biztosít a rendelet arra, hogy a *földbirtokrendezés során juttatott ingatlanok is védetté legyenek nyilváníthatók olyan esetben, ha a megváltási árat a juttatott nem a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet utján fizeti, ugyszintén, ha a megváltási árat a juttatott már kifizette*. A védettség kérelmezése ebben az esetben a *4200/1934. I. M. számú alaprendelet* alapján az abban megállapított záros határidőn belül a késedelem kimentése nélkül történhetik, föltéve, hogy az előirt egyéb föltételek megvannak.

MAUTHNER ÖDÖN

magtermelő és magkereskedelmi rt.

Budapest

Központ: VII., Rottenbiller-u. 33. — Telefon: 46-3-65.

1. fiók: IV., Kossuth Lajos-u. 4. — Telefon: 89-2-15.

2. fiók: VI., Vilmos császár-u. 59. — Telefon: 29-1-94.

Ajánl: gazdasági, konyhakerti és virágmagvakat.

Gazdasági mag külön-árjegyzék, valamint képes főárjegyzék, mely növény-árjegyzéket is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve.

Tiszántuliak kivánságai

A tiszántuli gazdák kivánságainak megvizsgálása céljából a kormány miniszterközi szakbizottságot küldött ki Debrecenbe. Március hó elején érkezett Debrecenbe a miniszterközi szakbizottság, amelynek munkálatait Debrecenben a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara készítette elő. Az értekezleten Balás József földmivelésügyi miniszteri tanácsos hangzott, hogy a kormány el van határozva arra, hogy a bajok kiküszöbölésére különleges segítséget nyújtson. — Vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató előterjesztette a Tiszántul általános helyzetképét. Az 1929. évi fagykár következtében a Tiszántul gazdái 26 millió pengővel károsodtak, az 1932. évi roszdakár 37 millió pengő összegű terményhiányt idézett elő. — Kauszay Tibor Szabolcs vármegye gazdasági helyzetét ismertette, majd Vargha László terjesztett elő javaslatot a szállítási hátrányok kiegyenlítéséről. — Liphay László a szabolcsvármegyei gazdák nevében 50 százalékos fuvardíjkezdvezményt kért a sertésszállítmányokra. — Meissner Károly azt javasolta, hogy az exportkontingensek kiosztásánál a Tiszántul olyan arányban részesüljön az exportban, mint a cseh várháború előtt és Debrecenben hűtőházat állítsanak fel. — Ráczy Mihály a kiviteli kontingensek szétosztására tett javaslatot és azt indítványozta, hogy a kontingensekben csak gazdák részesüljenek. — Szöllös Ármán, a debreceni vásárpénztár igazgatója arra hívta fel az értekezlet figyelmét, hogy a Páris felé irányuló juhkitétel terén még nagy lehetőségek kínálkoznak. — Vitéz Czeglédy Béla javaslatokat terjesztett a köztelherviselés kérdésében. Azt kérte, hogy addig, amíg a mezőgazdasági termelés rentabilitása helyre nem áll, a tiszántuli gazdák csak köztartozásaikat legyenek kötelesek fizetni, a gazdaadók pedig a gazdavédelmi rendeletben biztosított 5 és fél százalékos kamattal helyett 4 százalékosat fizessenek. A védett birtokok gazdaadósaitól töketörlesztést egyelőre ne követeljenek, sőt ezek a gazdák az új termés betakarításáig a kamatszolgáltatást is kamatváltókkal rendezhessék. Javasolta, hogy maximumálják a tiszántuli föld legnagyobb kataszteri tiszta jövedelmét holdanként 16 aranykoronában. Azt kívánta végül, hogy a gazdavédelmi rendelet intézkedéseit terjesszék ki a földbérlegzőgazdákra is. — Steinfeld István azt kérte, hogy augusztus 15-ig ne lehessen a gazdabirtokok védettségének megszüntetését kérni. — Marschall Ferenc országgyűlési képviselő kívánta, hogy a kormány a mezőgazdaságnak, a tavaszi munkák végeztetésére megfelelő hitelt adjon. — Vargha

László az irányított mezőgazdasági termelés kérdésében terjesztette elő a kamara javaslatát. — Meissner Károly kamarai titkár arra hívta fel a figyelmet, hogy a Tiszántul állatállománya állandóan esökken. Ezért a tenyészállatállományt védetté kell nyilvánítani, úgy hogy az semmiféle tartozás fejében ne legyen lefoglalható, épügy, mint ahogy a kisiparosnál nem lehet lefoglalni a munkaeszközt. — Jármay Menyhért a szabolcsi gazdák nevében a burgonyaárak emelésére vonatkozóan terjesztett elő kérdése-

ket. — Kállai Sándor földmunkás előadta, hogy a mezőgazdasági munkás keresete, megélhetése egyik aratástól a másikig nincs biztosítva. — Vásáry József felsőházi tag azt javasolta, hogy ha kell, a kormány létesítsen a Tiszántulból corpus separatumot (különleges bánásmód alá eső országrészt), mert ez a vidék van az országban a legsúlyosabb helyzetben. Végül Balás József miniszteri tanácsos megállapította, hogy az elmondott érvek olyanok voltak, amelyeknek igazsága elől nem lehet elzárkózni.

Ki akar szerződés alapján ricinust termelni?

A ricinus (*Ricinus communis*) Indiában és Északafrikában 6—10 méter nagyságú fává nő, nálunk azonban csak mint egyéves növényt szokták a díszkertekben vetni és ápolni.

Mivel magvaiban értékes olaj van, érdemesnek mutatkozik e növényt gazdaságilag termesztetni. Eddigi tapasztalatok szerint a Balatont Mezőkövesddel, valamint e községet Debrecennel összekötő vonaltól délre, magvai jól beérnek és használható olajat adnak. A M. kir. Olajsajtó Üzem (Budapest, VI., Lehel-utca 43. sz.) e vidék gazdáinak megfelelő minőségű vetőmagot küld és tőlük a jól beérett magvakat szerződészerűleg átveszi, ha ebben az ügyben hozzáfordulnak.

Gazdasági termelésre ugyanis csak a tudományos nyelven *sanguineus*-nak mondott féleség alkalmas. A többi

féleség vagy kevés magot terem, vagy pedig magtokjai felpattannak és így nap-nap után be kell járni földjüket, hogy az érett tokokat a felpattanás előtt összeszedjék.

A ricinus olyan talajokat kedvel, amelyek a buzát és tengerit is jól megtermik. A tápszegény, sekély és vizet át nem eresztő talajokon gyenge termést ad. Földjét ősszel mélyen meg kell szántani és tavasszal grubberolni, vagy tárcsázni. A trágyát ne közvetlen alája, hanem előveteménye alá adjuk. Vetési ideje: április vége. Az egyes növények 80 cm. növény- és 100 cm. sortávvalra álljanak egymástól. A kelés siettetésére ajánlatos a vetőmagot egy napig langyos vízbe áztatni. Minden fészekbe körülbelül 3 cm mélyre csak 1—1 mag vetendő. Így vetőmagszükséglete katasztrális-holdanként 4—5 kg.

Ápolása abban áll, hogy földjét mindannyiszor megkapáljuk, mikor gyomos, vagy amikor talaja megülledett, talán ki is cserepedett. Száraz időben még többször kell kézzel, vagy lókapával megkapálni, mert hiszen „a kapa a mezőgazda öntöző kannája.” Másik ápolási munkája a harmadik és következő virágok, valamint a hónalj-hajtások eltávolításában áll. Mindez azért fontos, hogy az első és második virágzás érett magokat hozzon. Aratása augusztus végére esik. Mikor egy termésfűrtön az összes tokok megbarnultak és a tokok hosszirányában hat világosbarna hosszanti csik jelenik meg, a termésfűrtök letörendő a esőtől védett helyen mindaddig szárítandók, míg a tokok a fűtről könnyen le nem válnak. A tokokból a magvak kifejtésére különleges gépek szolgálnak. Minthogy kisgazdáknak ilyen beszerezni talán nem volna gazdaságos, a M. kir. Olajsajtó Üzem elfogad tőlük magtok-termést is és saját gépeivel fejti ki a tokokból a magvakat.

Jobbminőségű homokon 5—8 mm, vályogos agyagtalajon pedig 8—12 mm szemtermés várható egy katasztrális holdon.

LEGUJABB SZABADALOM!

„NETTOSPRICC“
dugattyunélküli gyümölcsfá-
permetező készülék.

Olcsó, nincs benne bórözék, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb. Kérjen díjtan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

TAKÁCS KÁROLY, ny. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28. szám.

ELADNÉK — VENNÉK

Ezt a rovatot lapunk minden előfizetője igénybeveheti, teljesen ingyen. Előfizetőink többször is élhetnek ezzel a kedvezménnyel, de egy bizonyos tárgyra vonatkozólag csakis egyszer tesszük közzé az adatokat. A beküldött levelezőlap csupán a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazza, még pedig az eladásra kínált, vagy vételre keresett holmira vonatkozó adatokat, továbbá az eladó, vagy vevő olvashatóan irt nevét és pontos címét (község, házszám, utolsó posta, megye). Amint az adatok hozzánk beérkeznek, mi közzétesszük és ezzel a mi szerepünk végetért. Annak tehát, akit a közlés érdekel, mert vagy eladni, vagy venni akar valamit, nem hozzánk, hanem közvetlenül a megadott címre kell írnia.

ELADNÉK:

Eladnék egy használt, de jókarban levő **vetőgépet**; buza, rozs, árpa, takarmánymagvak és egyéb magvak vetésére igen alkalmas. Ára 80 pengő. Cím: *ifj. Weisz Vilmos, Kötöcs, Nagysarok 103., Somogy-m.*

Eladnék egy darab kétéves, körülbelül 246—260 kilós, első díjat nyert, pedigrés, igen szelíd **Yorkshire kant**. Eladnék továbbá Angliából importált „Világos Sussex” tojótyukokat, azok tojásait, valamint „pekíngi kacsák” tojásokat. Cím: *vitéz Mészáros András tanító, Csongrád.*

Eladnék egy **házat** szabadkézből. Cím: *Eperjesi András, Gyöngyös, Batthányi-tér 25. szám.*

Eladnék egy pár hibanélküli, teljesen kifogástalan, negyedik évben levő **nóniusz csikót** 650 pengő értékben. Cím: *Bakk Sándor, Lócs, up. Sajtóskál, Sopron-m.*

Eladnék 5 darab fajtiszta, **piros-tarka, másfél éves üszörjurt**; súlyuk darabonként körülbelül 300—400 kilogramm; ár 50 fillér élsúlykilogrammonként. Cím: *Pletka György, Mezőkovácsháza, Csanád-m.*

Eladnék egy jókarban levő, magyar-gyártmányu, 9 lóerős, négyülése, nyitott **személyautót**, 10 komplett kerékszelékkel, bőséges szerszám- és pótalkatrészekkel. Esetleg traktoros cséplőgarnitúrával elcserezném, az értékkülönbséget megfizetném. Eladnék 50 mm **rozs- és 25 mm buzaszalmát**. Cím: *kenderesi Szabó Gyula, Gyüre, Szabolcs m.*

VENNÉK:

Vennék egy használt, jókarban levő **fűkaszaló gépet**, aratókészülék is lehet hozzá. Cím: *Andresz Márton, Almamellék, 100. házszám, Somogy-m.*

Vennék egy 13 soros, jókarban levő használt **vetőgépet**. Cím: *alsó Ekkert József, Almamellék, Somogy-megye.*

Vennék egy használt, jókarban levő **női kerékpárt**; ajánlatokat ár-megjelöléssel kérek. Cím: *ifj. Sándor Mihály, Kiskundorozsma, Kosuth Lajos-utca 2., Csongrád-m.*

Vennék egy keveset használt, jókarban levő **kerékpárt**. Cím: *Ágh József, községi bíró, Nagykamond, up. Kiskamond, Veszprém m.*

Vennék egy használt, de jókarban levő **féderes homokfutó kocsit**. Cím: *Kisgazdakör, Tápiógyörgye, Pest m.*

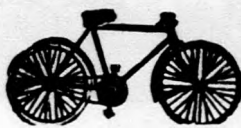
Vennék 8—9 ezer darab, 180—200 centiméter hosszú, erős **akácfa-karót**; mi az ára és mennyi volna a szállítási költség Zánka-Köveskál vasutállomásra. Cím: *ifj. Titz József, Szentantalfa, Zala m.*

SZÖVETKEZETI ÉLET

Az OKH biztosítási osztálya igazi szövetkezeti szellemben működik

Az igazi szövetkezeti szolidaritás (együttérzés) szép példájával szolgált mostanában az Országos Központi Hitelszövetkezet biztosítási osztálya. Ime a feljegyzésre méltó eset:

Özvegy Lancsakné serdülő fiával Igalban él. Minden vagyonát szalmafedele kis házacskája képezte. Házát tűzkár ellen biztosította. Biztosítását az Országos Központi Hitelszövetkezet biztosítási osztályánál adta fel. A biztosítás után járó, esedékes díjakat fizetgette csekély kis keresetéből, míg egyszer csak elfogyott a kereset is és özvegy Lancsakné lejárt biztosítását már megújítani nem tudta. Háza biztosítatlan maradt. A nagy csapás most következett be: Lancsakné háza kigyulladt és elpusztította a hajlékot. Itt állott szegény Lancsakné koldusan, hajléktalanul. Sem ház, sem biztosí-

40 éve a világot uraló eredeti angol **THE CHAMPION** kerékpárokat havi 20 pengő részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban árban külső gummi 5.80, belső 6.50. **Ha** kerékpárnyakkereskedés, Budapest, József körút 41. — képes árjegyzék ingyen!

tás. Ekkor az *Igali Járási Hitelszövetkezet* igazgatósága kérelemmel fordult a központ biztosítási osztályához, hogy tekintettel a súlyos csapásra, amely özvegy Lancsakné érte, — dacára annak, hogy háza nincs biztosítva, de mint volt ügyfelének és mint a hitelszövetkezet tagjának — adjon valami segílyt. A *biztosítási osztály* a kérésre özvegy Lancsaknének szabályszerűen megállapított *kártérítést* fizetett s lehetővé tette, hogy magának hajlékot építhessen.

Látjuk tehát azt az előrelátó gondoskodást, amellyel az OKH igazgatósága a szövetkezeti hálózatba tömörült óriási számu kisegyszintencia anyagi és vagyoni érdekeit védeni törekszik.

Egy vers miatt . . .

A tömlöctartók kancsukája sem a cseh, sem a szerb, még az oláh megszallás alatt sem pihen. A hazug „felszabadítóknak” nem elég bilincsekbe verni a testet, a lelkek felett is uralkodni akarnak. Most Erdélynek Nagyváradon megjelenő legkitünőbb keresztény magyar lapját, az „*Erdélyi Lapok*”-at tiltották be nyolc napra — *egy vers* miatt. . . *Sárközy Gerő*, az elszakított Csonka-Biharnak kiváló szalontaj hajdu, földmives-költője írta ezt az oláh katonai cenzurától annyira zokon vett gyönyörű, szinigaz költeményt, melyet itt adunk:

Erdélyi ének

Itt csak könnyet törül a kendő, csak bucsut int, nem hívogat. Virággal a nyár nem borítja csak a sírokat.

Lakodalmas nép előtt zárva, — Halottnézőknek nyílnak csak azt ajtók — és a nép tükrére örömmünnepen is gyászfátyolt aggat.

A székely legények kaszája porladó csontba, kőbe vág, Hallgat az ajkuk, róla a nótát régen ellopták.

Ordít az orkán a Hargitán, Holló ül fent a Cenk-hegyen. Halott ösök szellemárnyai csendesen lépjetelek, csendesen.

A hadakutján sápadoznak, ritkulnak a szent csillagok. Könyyűkkel sodornak szalát a székely asszonyok.

Hegyegek mennek, nagy terhet huznak, párolognak a lovacskák. . . Ha valaha, most még jobban csináljuk a kalákát, a kalákát!)*

*) A székelyek a közösség javára végzett közös munkát kalács névvel illetik.

Hogyan intézték el Baracskán a szegénykérdést?

Az Országos Széchenyi Szövetségnek, továbbá a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének tagjai számára rendezett faluszeminárium március hó 4-én, vasárnap délután, Fehér megye váli járásához tartozó Baracska községet látogatta meg. A 17 főnyi tanulmányi csoportot Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója vezette és a fővárostól 36 kilométernyire fekvő, 2100 lelket számláló község négy intézményének megismerése valóban értékes tapasztalatokkal bővítette a szeminárium résztvevőinek faluismeretét.

Az érkezőket a vasuti állomáson Vásárhelyi Géza, a váli járás szolgabírája fogadta, majd a gazdák által rendelkezésre bocsátott kocsikra a vendégek a község háza elé hajtottak. Itt Kecskedy László főjegyző, Metz Sándor földbirtokos és az előjáróság tagjainak élén Tabajdi József bíró mondott néhány meleg szóval Istenhozott-at. Az üdvözlés után a tanulmányi csoport az intézmények megtekintésére indult, elébb azonban a mult esztendőben felállított országzászló és a község 104 hősi halottjának emlékét őrző szép emlékmű előtt tisztelgett. Az országzászló lobogóját valamikor egy magyar tengeri kereskedelmi hajón lengette a szél . . .

Kitünő tűzoltócsapat, két virágzó szövetkezet

A község intézményei közül elsőnek az istállóból átalakított tűzoltószertár és az önkéntes tűzoltóegyesület gyakorlatainak bemutatására került sor. A 26 főből álló fegyvelmezett tűzoltótöbbség a gyakorlatokat harsány vezényszóra villámgyorsan, rendkívül ügyesen és hiba nélkül hajtott végre. Nem tudjuk, hogy ez a derék csapat résztvett-e már tűzoltóversenyen, de ha a jövőben sor kerülne rá, bizonyosan előkelő helyen végezne. Az egyesület kitünő vezetői: Kézmann Lajos kovácmester, parancsnok és Czövek András dr., adóügyi jegyző, alparancsnok büszkék lehetnek minden tekintetben kiváló legénységükre. Mátýássy Gábor kisbíró jelesen vezetett két gyakorlatot és különös melegséggel kell megemlítenünk Debreczeni Pál szertáros — részesezatómunkás — nevét, aki 37 éve tagja a tűzoltóegyesületnek . . .

A község második, még a mai súlyos viszonyok között is jól működő intézménye: a 14-ik éve fennálló Hangya-Szövetkezet. Metz Sándor földbirtokos, elnök közölte a vendégekkel, hogy a szövetkezet 360 főnyi taglétszámmal, havi 7000 pengős forgalmat bonyolít le, vezetőhelyét foglalja el a község boltjai között és az el-

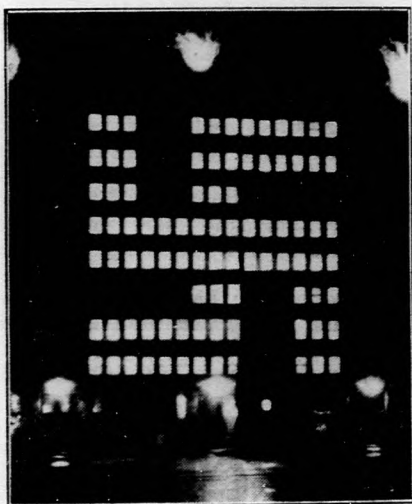
mult évben 2 százalékos áruvisszatérítésben részesítette tagjait. Ezért a szép eredményért a szövetkezet vezetőségét méltán illeti dicséret.

A baracskaikai harmadik, virágzó intézménye: a tejszövetkezet, amely az OMTK tagja. A szövetkezet a község tulajdonát képező házban nyert elhelyezést, 172 tagja van, kizárólag tejgyűjtéssel és az ezzel kapcsolatos tennivalókkal foglalkozik, naponta 2200 liter tejet szállít Budapestre az Angol-Magyar Bank érdekltségéhez tartozó Gróf Károlyi Imre-féle tejvállalatnak és a tej literjéért 14 fillért kap! Minderről a tejszövetkezet helyiségében Tóth Sándor közgyám, a szövetkezet igazgatósági tagja tartott érdekes előadást a vendégeknek.

Községi szeretetház

Ugyanebben a házban van a községnek egy különleges és rendkívül figyelemreméltó intézménye, melynek mását — azt hisszük — az ország kevés községében találunk meg. Ez az intézmény a Községi Szeretetház nevét viseli és a szegényügyet, a községbeli keresétképtelenek és elagottak eltartásának kérdését eredeti módon oldja meg. A ház két évvel ezelőtt épült szöszerinti értelemben vett romokból, inségmunkával és a tejszövetkezettel összefogva. Két tiszta, rendesen berendezett szoba és egy konyha áll rendelkezésre, ezenkívül tágas udvar, konyhakert, baromfi- és sertésöl. Ezidőszert öt lakója van a szeretetháznak, felügyelőjük egy öreg házaspár.

Lisztet a község gyűjt össze a szeretetház lakóinak közadakozásból; ruházatról is a község gondoskodik; ha-

Egy óriási horogkereszt

Hamburgban állították fel ezt a horogkeresztet a német nemzet szocialisták

vonta harminc pengő készpénzt is kapnak a községtől (fűszerre, mosószerre, stb.), egyébként azonban zöldséget maguk termelnek, baromfit tartanak és nemrégiben vágtak le egy 230 kilós sertést. A község tehát módot nyújt arra, hogy szegényei a maguk munkájával is hozzájáruljanak életfenntartásukhoz. Ez a rendszer olcsóbb is, jobb is, mintha a szegényeket mindennel készen ellátnák és ők egész nap tétlenül lézengének.

A szemle a szeretetház meglátogatásával véget ért. A tanulmányi csoport most az állami elemi népiskolába ment, amelynek egyik termét már zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség.

Vásárhelyi Géza szolgabíró köszönetet mondott Tölgyes István dr.-nak a látogatásért, majd meleg szavakkal méltatta a Faluszövetség áldásos tevékenységét. Ezután Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója ismertette a faluszeminárium és a vele kapcsolatos falusi kiszállások jelentőségét; utalt a város és a falu egymásrautaltságára, hangsúlyozva, hogy a mai vészterhes időkben nincs városi és nincs falusi polgár, csak magyar polgár van. Végül rámutatott arra, hogy a mai tanult fiatalság a néppel együtt kívánja megoldani a jövő nagy kérdéseit és a néppel együtt akarja visszaszerezni a régi nagy Magyarországot!

A nagyhatású előadást lelkes éljenzés követte, majd a tanulmányi csoport nevében Wittig Gusztáv dr. mondott köszönetet Baracska község vezetőségének és közönségének, mert lehetővé tették ezt a benyomásokban és tapasztalatokban oly gazdag délutánt. A közönség a Himnusz hangjai után szétszolt.

A község előljárása ezután uzsonnára látta vendégül a faluszeminárium résztvevőit.

A baracskaikai tanulmányi délután nemcsak négy falusi intézmény eredményes munkásságáról győzte meg a látogatókat, hanem arról is, hogy a falusi intézmények életrekeltése és eleven működése mindig attól függ, vannak-e a községben rátermett, hivatott vezetők és van-e harmónia a vezetők és a község lakói között? Baracskán ugyanis ez a két elengedhetetlen követelmény szerencsésen párosul. A község kitünő képességű, alkotó főjegyzőjét, Kecskedy Lászlót őszinte rokonszenv és bizalom veszi körül; az előljáráóság tagjai haladó szellemű gazdák, akik szívesen követik főjegyzőjüket: így tehát a község a község javára intézményekkel gazdagodik. A község jelenlegi vezetőségének és az okos ügyvitelnek köszönhető az a nagyjelentőségű tény is, hogy míg négy évvel ezelőtt a községnek 64.000 pengő adóssága volt, ma 17.000 pengős vagyona van!

(m. e.)

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Korai cukorborsó

Mindenféle élelmicikk akkor ér el legjobb árat, ha korán megjelenik a piacon; ugy a borsótermelésből eredő jövedelemnek is ez a legfőbb föltétele.

Villax Ödön dr. kísérleteiben korai termelésre alkalmasnak találta a májusi sárgát, az *Elypsset*, az *Expressst*, azután a *De Gracet* és az *Amerika csodáját*.

Az időjárás természetesen döntő jelentőségű a borsó fejlődésének gyorsaságára. A melegebb vidéken, illetőleg bizonyos kertnek védettebb helyén 5—10 nappal előbb érik meg a borsó a szedésre.

A vetést eszközöljük lehetőleg korán: március elején, mert hiszen a borsó igen edzett növény. (Csak hideg talajoknál indokolt az óvatosság, mert ezekben a mag hetekig elfekszik csírázás nélkül és elrothad.) A kikelt borsó fejlődését siettethetjük gyakori kapálással és a fejtrágyázással. Ha a kikelt borsóra 100 m²-ként 2—4 kg chilisalétromot vagy péti sót szórunk, akkor a koraiságot előmozdítjuk. A műtrágyát száraz időben kell a talajra szórni; a borsó levelére a chilisalétromból semmi se jusson, mert kiégeti.

A természetnél természetesen fontos a termés nagysága is. A föld, amibe vetjük, ne legyen sovány. A vetőmaggal nem szabad takarékoskodni, mert aránylag sok szokott elrothadni. Ezért a vetést lehetőleg úgy végezzük, hogy a sorokban 2—3 cm-re legyenek csíráképes magvak.

Nevezett szerző a sortávolságok és a termés nagyságának összefüggését is tanulmányozta. Legnagyobb termést akkor ért el, mikor a borsót páros sorokba vetette oly módon, hogy a páros sorok köze 20—30 cm volt, a következő sor pedig ezek mellett 50—60 cm távolságra futott.

Ha kertünk talaja erősen agyagos, jobb a borsót nem sorba, hanem fészekbe vetni; a fészkek 40—50 cm távolságra legyenek egymástól. Egy-egy fészekbe 10—15 szemet is rakhatunk. Az így közel levő magvak csírái fel tudják emelni még a keményebb földcserepeket is, másrészt így minden fészek elegendő napfényt és levegőt kap, ami végeredményben a nagyobb termést fogja eredményezni.

A borpiac helyzete

A hetek óta fokenként 2 fillér felé emelkedett kommercborárak szépen tartják magukat. Hevesből, valamint Pestmegye északi részéből eme új, magasabb árak mellett lassan megindultak a vásárlások uradalmi tételekből is, holott eddig a nagyobb birtokok elzárkóztak az eladásoktól. Keresik a nem tulhajtott áru magasfoku óborokat és a kellő pirosszínű ujbort, de alig akad kínálat e fajokban. A Balaton környékén régen nem remél magas árakat fizetnek egy-egy kisebb uradalmi nehéz, édeskés óbor-tételért, ha valaki készletét áruba bocsátja. Kezdi értékelni a már-már feledésbe ment jóhírű *finom somlói* pecsényeborokat is. *Somlővásárhelyen* nap-nap után hordják le a hegyről a gazdák féltve őrzött *finom somlói kincseit* csapatostul a szekerek és még a legutóbbi néhány napos vasuti forgalmi akadály sem akadályozta meg Somló életifjító nedüinek szállítását. A somlővásárhelyi borárak szilárdításához eredményesen hozzájárult a közelmúltban Budapesten megnyitott *somlóvidéki bortermelők pincszövetkezetének* termelői bor-kimérése, hol kicsiben és nagyban árusítják az igényes pesti közönségnek a szövetezeti tagok borait. Mint hírlík, egy csapásra meghódította ez a bor az egyébként válogatós pesti *Weinbeissereket* és a vevők kézrül-kézre adják a Falk Miksa-utcai gusz-tusos kimérés kilincset. Maga az általános borfogyasztás is állandóan élénk a szilárdulás dacára. A magasabb árak mellett inkább értékelik és megbecsülik a fogyasztók a bort és — mint hírlík, — ha valamivel kevesebbet is iszogatnak — de gyakrabban! És ez a fő nekünk, magyar bortermelőeknek!

Csemegeszőlő ismertetése

Közeledik a tavaszi oltások ideje, tehát már most kell gondoskodniok vesszőkről azoknak a gazdáknak, kik saját jól felfogott érdekében *direkttérmo, vagy silány európai fajú borszőlőiket tervszerűen át akarják oltani értékes csemegeszőlőkre.*

Muscat Rothermere Lord. 1925-ben került először termőbe ez az új faj. Szeptember elején érik. Hatalmas,

Az arab telivérnek nem tetszik a repülő gép.

nagy, ovális, szép arany-sárga boggyóú fürtjei vannak. Intenzív muskotályizü. Rövid, csapos metszés mellett igen bőven terem. Jól eltartható télire, dacára, hogy elég korai szőlő. Jól szállítható, mert a bogyók héja erős, bár nem vastag. Lugasmivelésre alkalmas faj. Nagy tetszést aratott ez a csemegeszőlő a múlt év őszén Budapesten rendezett országos gyümölcskiállításkor is a közönség körében.

Héjas Iván. (Rosa Minna di Vacca és Muscat Mathiász Jánosné keresztezése.) Ez a kiváló, téli eltevésre alkalmas csemegefaj igen rövid idő alatt népszerű lett minden magyar szőlősgazda előtt, aki csak megízlelte és kipróbálhatta. Jellemző, hogy a múlt év őszén, mikor már sorban leértek az ismertebb csemegefajok, a budapesti Központi vásárcsarnokban heteken keresztül ez a biborpiros, mézédész szőlő tartotta egyedül a legmagasabb, 50 filléres kilogrammonkénti nagybani árat még akkor is, midőn más finom fajok ára átmenetileg 40 fillérre is lezuhant és a chasselasokat 35 fillérért adogatták. Ez a faj és az *Erzsébet Királyné emléke* a legalkalmasabb télire való csemegeszőlő *állóképesség, íz, zamat, ár, stb.,* tekintetében. Október közepén érik be, de sokkal tovább kint hagyható a tőkén, amíg csak a fagy be nem következik. Tökéje erőteljes, fürtjei eléggé nagyok, vállasak, erős nyéllel, mely igen alkalmas a nedves téli eltevésre való kísérleteknél a nedvesség felszívására. 10—12 napos szállítást is elbir gondosan megszedett és csomagolt gyümölcse. A bogyók nagyok, oválisak, *kemények, ropogósak, édesek.* Nagyobb uradalmakban *biborcsemegének* nevezik e fajt.

IRSAI M. JÓZSEF

CIFKA JÓZSEF

**Permetezők,
Kénporfúvók**

Pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök. **BUDAPEST, V., Vilmos császár-ut 48.** Telefon 22—8—92.

Apró jó tanácsok

A kis csirkéket a kotlóval az első hétre olyan helyiségbe helyezzük el, mely meleg, világos és napos. Itt 8 napig maradjanak, hogy erősödjenek és a kotló állandó kóborlási hajlama agyon ne fárasssa őket. Amikor a kis csirkék a 8 napos kort elérték és az időjárás megengedi, kivihetjük őket a szabad levegőre, de a kotlót még tegyük borító alá, melyből a kis csirkék szabadon ki- és bejárhatnak, a kotló azonban helyhez kötve marad. Néhány napi kísérletezés után a kotlóborítót már elhagyhatjuk, de azért ügyeljünk arra, hogy a kotló a csirkéket messze el ne vezthesse. Mire a csirkék 4—6 hetesek lesznek, a kotló és a csirkék bucsut mondanak egymásnak.

Épületeink falazatától iparkodjunk az összegyülemelő vizeket távol tartani. De az udvarról is célszerű levezetni a víztölcsákat. Ezek a munkák minden költség nélkül, a szántóföldi munkára alkalmatlan időben elvégezhetők. Az, hogy az udvaron se huzza le a sár az ember csizmáját, még nem mutat parádéra, hanem ez a rendnek jele; az ilyen gazdának egyéb munkája is rendben szokott lenni s állatállományát is érdemes megnézni.

Mielőtt kakast vásárolnánk, mérlegeljünk alaposan, hogy milyen nagy a jelentősége a tyuktenyésztésben a kakas értékesebb, vagy kevésbé értékes voltának. Gondoljunk arra, hogy a kakas az összes, még a nőivarral összekötött tulajdonságokra (például a tojástermelésre vonatkozólag is) érvényesítő örökítő hatását. Minthogy pedig egy kakas 6—12 tyuk csirkéinek apja, természetesnek látszik, hogy megválasztására 6—12-szer akkora gondot fordítsunk, mint a tyukokéra. Igaz tehát ama régi mondás: A kakas a tyukudvar tenyészértékének felét képviseli. Aki értékes tenyészetből vásárol kakast, az több pénzt ad érte, de jól kamatozó tőkét visz haza; aki pedig az olcsó kakast keresi, az esztelenül szórja pénzét. Tenyészerejének teljében van a kakas 1—2 éves korában, de értékes állat 4—5 esztendő koráig megtartható. Egy kakashoz 6—12 tyukot oszthatunk be. Ha egyik kakasunk verekedő természetű, akkor kössük össze lábait szalaggal oly szorosan, hogy tudjon kényelmesen járni, de futni már ne! Minthogy ugyanis a kakasok nekifutással törnek egymásra, ilyképpen a párba j lehetlenné válik.

A len vetését a lehetőséghez képest korán végezzük, mert minél korábban vetünk, annál nagyobb termésre és jobb minőségű len aratására lesz kilátásunk, mert így a nedvességet kedvelő növény tenyészidejének jelentékeny része a hűvösebb és csapadékosabb évszakba esik. Ez még azzal az előnnyel is jár, hogy a len egyik legveszedelmesebb kártevője, a földi bolha nagyobb tömegekben abban az időben még nem lép fel s így a len a bolha „foga alól” kinőhet. Az elvetendő mennyiség rostlenből 80—100 kg., olajlenből 60 kg. Csak olyan magot vessünk el, melyben az idegen gyommag felszázaléknál nagyobb súlyt ne képviseljen. A vetőmag ne legyen a rostlen-mag és az olajlen-mag keveréke, mert a rostlen-mag között az olajlen-magja gyomnak számít és vízszont.

HETI TEREFE

Az az átkozott Trianon...

Más az elmélet és más a gyakorlat. Az első a pengő pengése, a második maga az ötpengős. És más a Trianon is, ha csak említődik, vagy a bőrén érzi az ember.

Tény az egyébként, hogy nyakig vagyunk a kutyateremtettében és már hallani se szeretünk róla.

Kovács Ábris is rettentően felforjant, amikor a követ otthonjártában azt fejtegette a gazdakörben, hogy sok mindennek az a Trianon az oka.

Felhördült a szóra és közbe is vágta:

— Mindig ezzel takaróznak az urak!

A honatya, mintha csak várta volna ezt a megjegyzést, olyan belefekvés-sel kezdte magyarázni a mai béke átkos következményeit, hogy Kovács Ábris végül is indulatosan távozott és otthagyta a gyűlést.

— A tehetetlenségüket takargatják vele, — mormogta maga elé.

Otthon se volt nyugta. Kiballagott a szőlőbe. De nem izlett az ital se, mert a Makra Dani járt folyton az eszében, a szolgálégénye, akivel még ma el kell intéznie az ügyet, hogy a felmondás Szent György-napra rendben legyen.

Dani ott foglalatkosodik a présház mögött, a régi karókat rendezi, válogatja, faragsálja, nincs-e jó közte? Vagy bab, paradicsom mellé alkalmas. Ilyenkor tudni kell már azt.

— Dani, te! — vág hátra a gazda hangja.

— Itt vagyok, gazduram!

— Gyere ide!

A legény előre megy.

— Ül le!

— Jó így is, nem vagyok fáradt.

— Azt tudom. Birod a munkát. Igyál egy pohár bort!

— Egészségire, gazduram!

— No, még egyet!

— Kicsit várok. Gyorsan van.

— Gyujsz rá!

— Nem dohányzom.

— Nem? Mér?

— Nem telik, meg a Julcsának is megfogadtam...

A gazda szemöldöke fennakad:

— Miféle Julcsának?

— Aki a jegyzőéknél szolgál.

— Mi közöd tüle?

— Egy pár lennek husvét után, ha gazduram nem ellenezné. Még egy évet szolgálnék, akkorra tán kezdekhetek

valamit, — mondja Dani csillogó szemekkel.

— Aztán hol lagnátok?

— Én itt továbbra is a helyemen, a Julcsa meg marad a jegyző uréknál, amíg eligazodhatunk.

A gazda arcán szomorúság felhőzik át:

— Csakhogy nem lehetséges, — mondja halkán.

Dani megrezdül, a hangja elfakul:

— Mér nem lehetséges?

— Mer nem tarthatlak meg, Dani fiam. Nem kell már az én gazdaságomba szolgalegény.

— MÉR, gazduram? Nem vagyok a kedvére?

— Nagyon is voltál.

— És megvan gazduramnak minden földje. A szőlő is. Az állatok is.

— Mégse, Dani. A gyerekek nőnek már, majd csak ellátjuk magunk is. Nem futja az én bevételéből a te kenyeredre is.

A legény feje lekókad. Szemén nedves pára rezeg.

— Talán mégis megbántottam gazduramat. Ne haragudjon rám!

Kovács Ábris a kezét nyújtja neki: — Ugy szeretlek, mintha a fiam volnál. De mit mondjak? Az az átkos Trianon az oka mindennek.

A legény feje lehajlik. A szó önkéntelenül röppen az ajkáról:

— A Trianon! Tudom én, gazduram, hogy ez csak kifogás. Biztosan más jön a helyembe...

— Hogy mondd, te? — hőköl vissza Kovács Ábris.

— Csak úgy, gazduram, hogy a Trianon csak kifogás. Más oka lesz annak.

— Innye, az úkanyád rittyentőjét! Az én szavamát kétled? Itt maradsz azért is nálam!

Azzal cihelődik is gyorsan s mire a gazdakörben a diszebéd megkezdődik, már asztalhoz is ül a többiekkel.

Sőt ebéd közben fel is köszönti a hallgatóság bámulatára a honatyát, hogy igen nagyon is igaza van, az az átkozott Trianon az oka mindennek. És elmondja a saját esetét a Makra Danival, hogy lám csak ő is szolgálégényt tart a Trianon miatt, pedig már szüksége se volna rá, mert önmaga is tehetetlen, mint a fába szorult fereg. Meg is éljenezték, akár a követet.

MÉZES JÁNOS.

Ne várjon rügyfakadásig, hanem már most el söréndüfajtszta CSEMEGESZÓLÓVESSZÓT BOHN JÓZSEF mintatelepéről, Kistemplomtanya, Csongrád megye.

Tömeges szaporításra ajánlja: Szőlőkertek Királynője, Mathiász Jánosné, Héjjas Iván, Erzsébet Királyné, Homoki különlegesség, Bernát János, Utassy Béla, Kocsis István Emléke, Lesz még Hazám, Olasz Rizling, stb. fajokat. — Kérjen árjegyzéket!

SZIVÁRVÁNY

A gyűrű

Amerikából furcsa hírt hozott a posta. A sógor megcsóválta a fejét. A szomszéd megkérdezte:

— No, mit ír az ujság?

A sógor torka kiszáradt az olvasásban, felvette az asztalról a pipát, hüvelykujjával lenyomkodta a dohányt, rágyújtott s mialatt a dohányt tüzet fogott, kimorgott a pipa mögül:

— Azt írja, hogy aszongya: Amerikában új divatot kezdenek az asszonyok.

A szomszéd ránézett:

— No, mifélet?

— Azt találták ki, — kezdte a sógor — hogy az asszony, aki az urától elvált, ezután válási gyűrűt visel, a gyűrűbe követ rakat, a gyűrűbe meg annyi kő lesz, ahányszor elvált.

A szomszéd nagy értelemmel végighallgatta a beszédet, aztán megszólalt:

— A gyűrűt hol viseli?

— A bal kezén.

A szomszéd egyideig gondolkozott, valami nem fért a fejébe, aztán meg szivta a pipáját és megkérdezte:

— Hát ha férjhez megy, akkor mit csinál a válási gyűrűvel?

A sógor megfelelt rá:

— Átteszi a jobbkezére.

A szomszéd nem értette:

— A jobb kezére? ... Aztán miért erre?

A sógor böcs értelemmel felelt:

— Azzal mutatja meg, hogy most már megint szabad lett — balkézről.

A kocsi

Az oláh tisztnek igen nagy mehetnékje támadt. Az eső esett, a szél fújt, de a tiszt nem tágitott. Bezörgetett a magyarhoz:

— Fogj be! Elviszel a városba.

A magyarnak sok dolga volt, szabadkozott. Az oláh mérgesen rákiáltott:

— Tedd, amit parancsolok, különben olyan huszonötöt veretek rád, hogy megemlegeted!

A magyar megmérgesedett:

— Na, megállj, boeskoros móc! — gondolta magában. — Ezt még visszaadom neked!

Bement a felszerbe, a kocsi tengelyéről lekotorta a kocsikenőcsöt, aztán befogott és megállt a tiszt előtt:

— Mehetünk!

Az oláh felült a kocsira, a magyar rávágott a lovakra:

— Gy-e!

A lovak megindultak. A kenetlen kerék rettenetesen nyikorgott. A tiszt egyideig hallgatta, aztán nem állhatta tovább, rászólt a magyarra:

— A kerekeket megkenhetted volna!

A magyar csak erre várt, a szeme tüzelt és rákiáltott az oláhra:

— Hát az meg úgy van, — felelte színlalt alázattal — ezen a kocsin sertéseket szoktam szállítani, aztán nem gondoltam, hogy máma szükség lesz rá.

NYÁRY ANDOR.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Ecet készítése házilag

(Válasz több tanácskérő levelére.)

Borecet készítéséhez kissé megsavanyodott bort használunk, a keserűvé vált bor erre a célra nem alkalmas. Kismennyiségű borecet előállításához tíz-husz literes uborkásüveget készítünk elő, melybe 1—3 liter kész jó borecetet öntünk s azt háromszor-négyszer annyi savanyodó borral vegyítjük. Az üveg száját tiszta gyapotból formált csomóval elzárjuk és 20—24 fok hőmérsékletű szobában állni hagyjuk. Az ecetes edényt legfeljebb kétharmadáig töltjük meg, hogy elegendő levegője legyen az ecetesedésre és napfény hatásának ne tegyük ki. A kész ecetet tiszta lopóval a folyadék közepéről emeljük ki, ne pedig kanállal, mint az sok helyen szokásos, mert az ecetesedő hártját nem szabad megbolygatni. Az ecetesedés megindítására legalkalmasabb a boron finom hártya alakjában kifejlődő *ecetbaktérium*. Ilyen borecet-baktérium beszerezhető a M. Kir. Erjedéstan Intézetben (Budapest, II., Debrői-ut 15.).

A borokat és eceteket házilag is lehet *pasztörözni*. E célból a bort vagy ecetet 10—15 literes palackba öntjük, az üveg száját tiszta gyapottal eldugaszoljuk, majd nagyobb fazékba állítjuk, melynek fenekére ruhát vagy szalmát tettünk és vizet öntünk az edénybe. A fazékban levő vizet aztán 50—60 fokra felmelegítjük.

Pu-Yi, Mandzsuria új császára, aki március hó elsején foglalta el trónját

Félórai melegítés után a palackban levő bort vagy ecetet ki hagyjuk hűlni és másnap az üledékről a megtisztult folyadékot lefejtjük. Beteg borokat mindig célszerű pasztörözni, mielőtt ecetet készítünk belőlük.

Jó gyümölcscecet sem éretlen, sem rothadt gyümölcsből nem lehet készíteni. Legjobb, ha a teljes beérés előtt leszedett gyümölcsöt utóérleljük erre a célra. A válogatott, megmosott példányokat összezuzzuk, majd 6—12 órai állás után a gyümölcspépet borsajtón kisajtoljuk oly módon, hogy a pép minden 10—20 cm magas rétege közé léceskeretet tesszünk, nehogy a törköly tulságosan összenyomódjék. Az első sajtólást a törköly széjjelrázása után ismételjük. Az így kapott mustot aztán szitán át nagyobb faedénybe bocsátjuk és jó borelesztővel kierjesztjük. A kierjedt és lefejtett gyümölcsbort szélesszáju, lapos kádban ecetté erjesztjük.

Tárkonyecet készítéséhez 200 gr friss, virágzás előtt szedett tárkonyt kőmosárban összezuzzunk, majd egy liter 6 százalékos ecetet és 20 gramm borszeszt öntünk rá és 2—3 napig állni hagyjuk. Ezen idő alatt a tárkony izesítő anyagai átmennek az ecetbe, úgyhogy utána a tárkonyt ki-préseljük és az ecetet megsűrjük.

Ételreceptek

Borjupörkölt. Egy kiló pörköltnek való borjухust kockákra vágunk és két kanál zsírral, 2 fej apróra vágott vöröshagymával s egy kávéskanál paprikával felteve, megsóva fedő alatt párolunk. Ha a hus leve elsül, szükség szerint vízzel pótoljuk, míg a husdarabok meg nem puhulnak. Tálaláskor is adjunk hozzá vizet, hogy ne átlátszó zsírban usson a hus. Ugyanilyen módon készíthető a marha-, sertés-, birk- és malacpörkölt, csak párolásnál többször adunk hozzá kevés vizet. A pörköltet zöldpaprikával és paradicsommal izesíthetjük.

Felvert galuska. Egy kanál zsírt elkeverünk, hozzáadunk félkiló lisztet, egy tojást, sőt, tejet vagy vizet és nem túlpuha galuskatészta készítenek belőle, melyet aztán deszkáról forró sós vízbe beleszakgatunk. Ha felforrt, kevés olvasztott zsírba kiszedjük.

Sertéssült. Egy kilogramm megmosott karajt vagy combot elkészítés előtt félórával besóznak és a pecsenyesütőbe tesszük. Sütés előtt jó kanál zsírt, pár szem köménymagot és egy merőkanál vizet adunk a húshoz és sütőben gyakori locsolás mellett szép pirosra sütjük.

H I R E K

PÁLYADIJAS VERSEK

Az alább következő versek a *Ki írja a legszebb magyar dalt?* című pályázatunkon második díjat (dícséretet) nyertek.

Gyöngyharmatos piros rózsát...

Gyöngyharmatos piros rózsát
Vitettem a babámnak,
Hogy a szívét ne adja, de
Soha senki másnak.

Elhervadt a piros rózsá,
Lehajlott a szára,
Nem voltál te csalfa kislány
Érdemes reája.

Addig tartott a szerelmed,
Mint rózsán a harmat,
Hogy lehullott: a szivedet,
Te is másnak adtad.

SZERETŐ SÁNDOR (Békés.)

Száll az alkony...

Száll az alkony, sikon-halmon
Setét lesz,
Barna kislány húzódik a
Legényhez.

Rossz szelekkel küzd a legény
Subája,
Annál jobban simul hozzá
Babája.

IFJ. SZABÓ LAJOS
(Somogyzentimre.)

Hogy tudlak én...

Hogy tudlak én olyan forrón szeretni,
Barna kislány, meg tudsz-e rá felelni?
Olyan forrón, mintahogyan senkisem,
Még talán az édeskedves anyád sem?

Kérdezd meg a csillagokat az égen,
Mért ragyognak minden áldott éj-
félen?

Ragyognak, mert kell azoknak ra-
gyogni,
Szeretlek, mert kell szivedet szeretni!
BÜI JÁNOS (Kocs.)

A pályadíjas versek közlését jövő-
héten folytatjuk.

A szekszárdi pénzügyigazgatót autó-
baleset érte. Várkony Rezső szekszárdi
pénzügyigazgató Paksról gépkocsin akart
visszatérni székhelyére. Fadd és Tolna
között a gépkocsi kormányja felmondta a
szolgálatot, a jármű legurult a négy mé-
ter mély árokba s felborult. A gépkocsi-
vezetőnek nem történt baja. Várkony
pénzügyigazgató azonban súlyos zúzódá-
sokat és agyrázkódást szenvedett.

Szuhányi Ferenc országgyűlési
képviselő meghalt. Hiripi és Ivácskői
Szuhanýi Ferenc magyar kir. gazda-
sági főtanácsos, a *csengeri kerület or-
szággyűlési képviselője*, Szatmár vár-
megye törvényhatósági bizottságának
örökös tagja és közigazgatási bizott-
ságának tagja, az ottani Vármegyei
Gazdasági Egyesület elnöke, 71 éves
korában Budapesten elhunyt. Földi
maradványait a Keresepi-uti temető
halottsházában március hó 5-én, dél-
után 4 órakor szentelték be, majd
holttestét *Csengerbe* szállították, ahol
március hó 7-én temették el a családi
sírboltba igen nagy és bensőséges
résztvétel mellett.

Az idei szőlővessző-piacról. A múlt év
őszén hirtelen jött a fagy és ködös idő,
ugy, hogy igen sok gazda kénytelen volt
kint hagyni szedetlenül a vesszőket, mert
a hideg miatt már nem volt idő azt le-
vagdosatni és elvermelni. Azok a gazdák
tehát, kik saját részükre szándékoztak
vesszőikből eltenni oltáshoz, most kény-
telenek megbízható vesszőtelepekről fe-
dezni oltási szükségletüket, mert renge-
teg vessző megfagyott. Ezt bizonyítja az
a hír is, hogy például a *Bohn József-
féle vesszőmintateleptől* (Kistemplomta-
nya, Csongrád m.) ezévi tavaszi szállítá-
sra jóval ezren felül rendeltek gazdák és
magánosok nagymennyiségű vesszőt. A
múlt évi revők száma százszázalékkal
emelkedett. A *Bohn-vesszők* országos si-
kert arattak és aratnak magas fogam-
zási százalékkal és fajtisztaságuk-
kal. Most tavasszal ismét szakszerű,
nyilvános nyakoltási bemutató lesz a te-
lepen, melyet bárki megtekinthet.

Kétkilométeres jégtorlasz a Her-
nád-folyón. Március hó 2-ára virradó
éjszaka terjedt el a riasztó hír Miskolc-
on, hogy ismét árvízveszedelem fe-
nyegeti Alsóborsodot és Délzemplént.
A szokatlanul zord tél során ugyanis
rendkívül vastag és két kilométer
hosszu torlasz képződött a *Hernádon*
és a hirtelen beköszöntött meleg tul-
gvorsan indította meg az olvadást. A
Hernádon ennek következtében a se-
kélvesebb helyeken veszedelmes jég-
torlaszok képződnek, melyek nem en-
gedték át a folyócska vizét. Így a Her-
nád vize tulcsapott a partokon és be-
nyomult egyes községekbe is. *Berzék*
község belsősegeinek védelmére a kul-
turmérnöki hivatal a rózsagátak meg-
mentése érdekében sürgős intézkedé-
seket fogantatosított. *Belsőbőty* köz-
ségben, amelyn a *Hernád* keresztül
folvik, a víz a házakig hatolt. Szeren-
csére a jégtorlasz már helyenként
megindult, de az apadás csak lassan
következik be.

A „VASÁRNAP”
szerkesztősége
és kiadóhivatala:
Budapest,
D., Báthory-utca 24

Jó hangszerezen játszani a legna-
gyobb élvezet. Elsőrangut, igazán
olcsón *Reményi* országos híru hang-
szertelepen vásárolhat: *Budapest,*
VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen
díjmentes 51. számú árjegyzéket, ab-
ból választhat.

Felmentettek egy nyolcévi fegy-
háza itélt földmivest. Két év előtt
az *arlói* vásáron halalos végű vereke-
dés történt, amelyen *Varga Kontár*
Lajost rézfokossal agyonütötték. A
gyilkossággal *Kollár Barna alsóhang-
nyai* földmivest gyanúsították. A mis-
kolci törvényszék a következő évben
megtartott főtárgyaláson *nyolcévi*
fegyháza ítélte *Kollárt*. Fellebbezés
folytán most tárgyalta az ügyet a deb-
receni tábla. A tárgyalás során meg-
állapították, hogy a *törvényszéken ki-
hallgatott terhelő tanúk rokonságban*
*voltak az áldozattal, Kollár Barna el-
lenben nem is ért hozzá Varga Kontár*
Lajoshoz. A tábla felmentette Kollár
*Barnát és azonnali szabadlábrahelye-
zését rendelte el.*

Halalos autókatasztrófa érte a — men-
tőket. Február hó 28-án a *kispesti* men-
tők a gyöngyösi-úti kórházból egy beteg
hölgyet vittek *Nagymarosra*. A beteg-
szállítás minden baj nélkül véget ért és
az autó délután visszafelé indult Kis-
pestre. *Dumakeszi felsőrészen* a mentő-
autó vezetője egy falusi szekeret akart
előzni és ugyanakkor jött velük szembe
egy betegszállító vállalat kocsija. A kis-
pesti mentők autójának első kereke meg-
esuszott, a kocsit kivágódott az út szélére
és befordult az árokba. A szerencsétlen-
ség borzalmas következménnyel járt.
Kovács Aladár sofőr odapréselődött a
*kormánykerékhez, amelyek rudja be-
szakította a mellkasát. A szerencsétlen*
ember szörnyen meghalt. Bunda Károly ápoló
kirepült az ülésből és véresen terült el
*az árokban. Koponyarepedést, zúzódáso-
kat és agyrázkódást szenvedett. Bauer*
*Ferenc dr. orvos esodálatos módon köny-
vebb zúzódások árán uszta meg a bal-
esetét.*

Elitették *Steuer György* rágalmazóját.
Faul-Farkas János, a *Sonntagsblatt* című
németnyelvű hetilap egyik számában
eikket írt, amelyben *Steuer György* dr.
volt államtitkár, a hazai népszerűségi
újság volt kormánybiztosának működésé-
vel foglalkozott. A cikk kitételeit *Steuer*
György sértőnek tartotta és rágalmazási
pórt indított. A tanúkihallgatások és a
pörbeszéd után a törvényszék büntö-
snek mondotta ki *Faul-Farkas* Jánost és
kéthónapi fogházra, valamint kétszáz
pengő pénzbüntetésre ítélte. A vádlott
fellebbezett.

Szörnyű vasuti katasztrófa. A
pittsburgi (Amerika) pályaudvar be-
járatánál borzalmas vasuti szerencsét-
lenség történt, amelynek *husz halottja*
és több mint száz súlyos sebesültje
van. A berobogó expressz kisiklott s
a mozdony belerohant az egyik külső
*állomásépület falába. Az épület rom-
badt és maga alá temette az első ko-
csikat. Az egész vonat összetorlódott*
*s hat kocsi teljesen izzé-porrá zúzó-
dott.*

GAZDATUDOSÍTÓ

A lenkóró termelési feltételei

Az Ipari Növénytermelést Irányító Bizottság a rostlen (lenkóró) ideai termelési feltételeit akként állapította meg, hogy a gyárak kötelesek a termelőnek fizetni 102 kg-ként az I. osztályú lenkóró beváltási ára fejében 8 pengőt, az I/B. osztályú lenkóróért 7.20 pengőt, a II. osztályú lenkóróért 6.40 pengőt és a III. osztályú lenkóróért 4.50 pengőt. A vetőmagot kamatmentesen métermázsánként 30 pengőért adják. Kézpénzbeli előleg fejében kat. holdanként 60 pengőt folyósítanak a gazdáknak.

A gazdák és a cukorgyárak megegyeztek a múlt évi alapon

A gazdák és a cukorgyárak közt létrejött a megegyezés. A megállapodás lényege az, hogy teljes egészében érvényben marad az 1933. évi érdekképviseleti megállapodás, tehát megmarad a múlt évi kontingens és a 2.15 pengős répaár. A gazdák egyhangú elismerésüket fejezték ki a répaszerződésért Purgly Emil volt földművelésügyi miniszternek, aki a Cukoripartermelők Szövetségének tárgyalásait mint elnök irányította.

A vagyonváltás-buza ára márciusra

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértően márciusra métermázsánként 8.80 pengőben állapította meg.

A gyapjuértékesítés kérdése

A Futura, amely a gyapjutárgyalásokat a gazdák javára irányítja, közli, hogy az új gyapju értékesítésére vonatkozó tárgyalások ma már annyira előrehaladott állapotban vannak, hogy azok befejezése a legrövidebb időn belül várható. Az elvileg már lefektetett tervezet szerinti eljárás lényege abból áll, miszerint a hazai gyárosok által alakítandó szindikátus kötelezettséget vállal az ország egész gyapjutermelésének a világgiazi árakhoz viszonyított és előre meghatározott felárral való átvételére. Ez a tervezet kétségtelenül előnyös eladási lehetőséggel biztatja a gazdákat. A Futura a gazdák segítségére kíván lenni abban is, hogy a július első napjaiban tartandó budapesti gyapjuaukcióna történő jelentkezés alapján — jó bontású gazdáknak — kedvező feltételű előlegeket folyósít.

TANÁCSADÓ

Helyreigazítás. Február hó 11-iki számunkban elnézés folytán helytelen adatok kerültek tanácsadó rovatunkba. Közöljük tehát, hogy Magyarországon körülbelül hét pamutfonó gyár van; közülük legnagyobb a Magyar Pamutipar Rt. (Ujpest), amely ötvenezer orsóval dolgozik. Központi elárúsító helye: Budapest, V., Arany János-utca 31. szám alatt van.

Kérdés: Mennyit adna a „Vasárnap”-ban hirdetett Barna-Bank 1915—1916—1917-ben jegyzett 19 ezer korona értékű hadikölcsönkötvényekért? (Tiszamenti.)
— **Felelet:** Körülbelül 38 pengőt.

Kérdés: A pénzügyminisztériumi rendelet értelmében családonként mennyi méhető cukrot lehet igényelni és honnan? (J. Cs. N. J., Kaposszentbenedek).
— **Felelet:** Méhcsaládonként 5 kg. cukrot lehet igényelni az Országos Magyar Méhészeti Egyesüléstől, Budapest, IX., Üllői-ut 25. és tőlük kell beszerezni az igénylési lapot is.

Kérdés: Hol és mikor lehet jelentkezni a Kecskeméti Kertészeti Szakiskolába? (M. J., Harsány). — **Felelet:** A jelentkezés a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamaránál történik, de úgy vagyunk értesülve, hogy a már eddig jelentkezettek száma oly nagy, hogy azokat sem tudják mind felvenni.

Kérdés: 1. Hol kaphatok irodalmi tájékoztatót? 2. Az álláshalmozások felülvizsgálásával lesznek-e megüresedett helyek és kiket fognak előnyben részesíteni az esetleges felvételeknél? (K. J., Jászberény). — **Felelet:** Itt közlünk néhány könyvkiadó vállalat címét, forduljon hozzájuk tájékoztatásért: Athenaeum, irodalmi és nyomdai Rt. Budapest, VII., Erzsébet-körút 5/7.; Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt. Budapest, V., Honvéd-u. 10.; Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rt., Budapest, V., Vadász-u. 16. 2. A megüresedett helyeket részben nem töltik be, vagy ha mégis vesznek fel, úgy elsősorban diplomásokat.

Kérdés: 1. Melyik lapból lehet megtudni, hogy mikor van valamiből külföldre kivitel? 2. Mi a címe a hivatalos lapnak, mennyebe kerül és mikor jelenik meg? 3. Hol kaphatom meg Magyarország olyan térképét, amelyen a kisközségek, valamint az utak fel vannak tüntetve? (A. K., Abapuszta). — **Felelet:** 1. A „Magyar Export Kurír” című könyvmatos közöl efajta híreket. Kiadóhivatala: V., Rudolf-rakpart 6. szám. 2. „Budapesti Közöny”, Budapest 1., Vár, Kapisztrán-tér 1. Előfizetési ára ne-

Az áruzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcossal a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek úgy a közszükségleti cikkekkel való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészjegyzések révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

gyedvényként 9 pengő 60 fillér. Naponta jelenik meg. 3. Kókai Lajos könyvkiadó cégénel, Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3.

Kérdés: 1. 1915-ben születtem; csendőr szeretnék lenni, de a honvédelmi minisztériumtól kérvényemre azt a választ kaptam, hogy előbb a katonai szolgálatnak kell eleget tennem. Hová forduljak evégett? 2. 430 pengő egyéni tartozásom van. Ebből 350 pengőt 1928-ban és 80 pengőt 1933 december 15-én vettem fel. Köteles vagyok-e 10%-os kamatot fizetni? 3. Miért nem küldi most a „Vasárnap” a Rádiós Gazdasági Előadások című füzeteket? 4. Hol és mikor lehet levante oktatási tanfolyamokra menni? (W. V., Kőtepe). — **Felelet:** 1. Forduljon a Járási Népgondozó kirendeltség vezetőségéhez. 2. 8%-os kamattal nagyobbat nem köteles fizetni; a bíróság, per esetén, csak ennyit ítél meg. 3. A „Rádiós Gazdasági Előadások” című füzeteket a földművelésügyi minisztérium adja ki és 5 adja át nekünk. Anyagi okokból ebben az évben kevesebbet adnak ki, mint a múltban. Mai számunkhoz egyébként mellékelünk. 4. Kérdésével forduljon a járási testnevelési felügyelőhöz, aki felvilágosítással fog szolgálni.

Kérdés: 1. Mikor kezdődik a Nemzetközi Vásár és meddig tart? 2. A kalocsai kiállításra hová kell női kézimunkát küldeni? (T. M., Nemesbány). — **Felelet:** 1. Május hó 4-től 14-ig tart. 2. A kalocsai kiállításra egyelőre ne küldjön semmit, mert még bizonytalan a kiállítás megtartása.

Kérdés: Kötött, televényföldön milyen fűmágkeverék szükséges, hogy jó legelőt kapjunk? (K. J., Pály). — **Felelet:** Kötött televényföldbe megfelelő fűmágkeverék legelőnek: Angol perje 30%, réti perje 50%, fehérhere 8%, kumlós lucerna 12%.

Kérdés: Kötelessége-e a leventének vasárnaponként megjeleneni a szentmisén? (H. M., Vajta). — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Hol lehet törzskönyveztetni kocsát? (V. J., Pellérd). — **Felelet:** Anyakocsát törzskönyvezi és ennek ivadékait pedigrével látja el a „Hussertényésztők Országos Egyesülete” Budapest, Üllői-ut 25. Forduljon ide kérelmével.

Kérdés: Szeretnék kisgyermekem mellé idősebb német asszonyt fogadni, akit jóságért családtagnak tekintnék, hová forduljak? (H. Zs., Csöszhegy). — **Felelet:** Forduljon válaszbélyeges levélben (magyarul is írhat) a budapesti osztrák-követséghez (V., Akadémia-utca 17.), vagy tegyen közzé egy német lapban párosos hirdetést. Itt adjuk a „Pester Lloyd” című, Budapesten megjelenő német nyelvű napilap címét; V., Mária Valéria-utca 12.

Kérdés: Hol kaphatnék és mennyiért jó ételrecepteket tartalmazó szakácskönyvet? (4972. sz. előfizető). — **Felelet:** Jó szakácskönyvek: „Inyemester szakácskönyve” (4.80 P.), „A ma szakácskönyve” (4.90 P.), „Rézi néni szegedi szakácskönyve” (3.— P.), „Hunyadi Erzsébet szakácskönyve” (6.— P.); ezek a könyvek kaphatók az ár és 20 fillér portóköltéséleltes beküldése mellett kiadóhivatalunkban.

Kérdés: 1. Igaz-e, hogy a szalastakarmányba keveredett baromfitoll az állatoknál, ha azt megeszik, felfúvódást okoz? (Lónál így mondjuk ezt: egere van.) 2.

Érdemes volna-e és kifizetődő pár holdon kisgazdáknak „pyrethrum” virágot termelni, értékesíthető-e és egyéb termékekhez képest elég drága-e? 3. Harminc éves olasz rizling szőlőtét szerzőm felajánlani; helyes-e az a mód, hogy egy erőteljes fattuhajtást engedek fel, a többi lemetsem és ezt hagyom fejlődni, majd később levágom a felette lévő tőkefejet? (Érdelktől.) — **Felelet:** 1. Egy-két darab toll nem árt a nagyobb állatnak, de több piszkos toll gyomorhurutot idézhet elő és étvágytalanságot okoz. 2. Pyrethrum-virágot csak egy érdemes termelni, ha az átvételére egy droguista magát szerződésszerűen kötelezi. Irjon ez ügyben a Gyógynövény Kísérleti Állomásnak (Budapest Hermann Ottó-ut 15.); írja meg, hogy hány holdon akar termelni, hol lakik, milyen a földje. Nevezet intézet ingyen iparkodik vevőt szerezni. 3. Az Ön által leírt felújítási módszer nemcsak kádárkára, hanem más, erőteljes tőkékkel bíró fajtákra is alkalmazható. Mivel a rizling vesszőzete, felépítése gyengébb, az eredmény is valamivel kisebb lesz. A „Vasárnap” 1934 január hó 28-iki számában közzölt „Csemege- és borszőlő szaporítása nyakoltás útján” című cikkben részletesen ismertettük a nyakoltást és ezt inkább ajánlhatjuk az Ön módszerével szemben. Több uradalmat és kistermelőt ismerünk, ahol egészen előregedett tőkét a gyökérbe való oltással igen szép eredményekkel felújítottak és a nemes csemegefajták szépen teremnek már a második évtől kezdve. Legjobb kiválogatni a legerőteljesebb tőkét e célra és mikor az új alany felerősödött, egy-egy szálat vesszőt már le lehet húzni a szomszédos tőkék helyére anélkül, hogy dönteni kellene az anyatőkét. Oltsa be tehát most a tavasszal kísérletképpen néhány öreg rizling tőkét valamilyen csemegezőlő sima vesszőjével és tartsa be pontosan a fentemlített szakleírást; az eredmény nem fog elmaradni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

„Öreg koldus.” Kezdetleges próbálgatók; nem közölhetők. — **Cs. M., Csongrád.** A „Falubeli nagy korcsmában” címűt a közlésre alkalmasak sorába iktattuk. — **K. J., Kistelek.** Nem közölhetők. — **T. A., Kecel.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ö. R., Vésztő.** Rejtvényeire sor kerül; kedves költője soraiiban nemsokára gyönyörködhetik. — **B. K. J., Vejtű.** A versírásnak szabályai vannak, előbb ezeket tessék elsajátítani. — **Ifj. L. J., Tiszadob.** Egészen kezdetleges sorok, híjjával a szabályok ismeretének. — **Sz. G., Gencshát.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. H. Gy., Nagybatony.** A „Hallod-e te barna kislány” címűt a közlendőkhöz közé soroltuk. — **B. B., Makó.** Jó rejtvények. — **Ifj. N. I., Szendrő.** Közlünk belőlük. — **Sz. J., Pereked.** Több jó van köztük. — **Ifj. K. Z., Heves.** Az „Elhervadt” címűt közölni fogjuk. — **K. P., Csesztreg.** Cikke elkészve, akkor érkezzet, amikor a lap már nyomás alatt állott. — **L. J., Tar.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. Cs. S., Kosd.** Szép versek; a darabról nemsokára hírt kap.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napl áron vásárol **Barnebank, V., Nádor-utca 28.**

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, március hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Elek, Gyoma, Monor, Szegvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Budapest.

Hétfő, március hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Badaacsonytomaj, Bonyhád, Bugyi, Csorna, Dunaszekes, Füzesabony, Hercegfalva, Jászfényszaru, Kálló, Kaposszekes, Keckemét, Kisvárd, Kunszentmiklós, Nagydorog, Perkáta, Ráckozár, Répceszentgyörgy, Sajószentpéter, Szécsény, Tarcal, Vajszló, Veszprém. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csögle, Gálosfa, Karád, Kéthely, Somogyámsón, Zalaszentgrót. — **Kirakodóvásár:** Ózd.

Kedd, március hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Kálló, Simontornya, Söskut, Szécsény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogygyabjóm. — **Serlés- és kirakodóvásár:** Borsódnádasd.

Szerda, március hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Görgeteg, Gyöngyöspata, Hosszúhetény, Polgár, Simontornya. — **Állatvásár:** Csorna, Székesfehérvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyjád.

Csütörtök, március hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Nyirábrány (bizonytalan).

Péntek, március hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Attala, Balatonendrőd, Békés, Csenger, Szentdienes. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Vasvár.

Szombat, március hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Hódmezővásárhely, Makó.

T R É F Á K

A tökéletes ébresztőóra

Egy ur bemegy az órásüzletbe és egy tökéletesen megbízható ébresztőórát kér.

— Az órás a kezébe ad neki egy vekert és azt mondja:

— Ezt tessék venni, ennél az elalvás ki van zárva.

— Olyan erősen csenget? — kérdi az ur.

— Azt nem, — feleli az órás — de a ketyegése miatt nem fog tudni uraságod elaludni...

Oh, azok az asszonyok!

Kohnnak meghalt a felesége és vizsgálhatatlannak látszik. Egyik barátja azt mondja neki:

— Ne sirj, Kohn, majd szerzünk neked egy másik feleséget.

— Az ördög vigyen el benneteket, — mondja Kohn — a multkor, mikor a tehenem meghalt, nem jöttetek hozzám azzal, hogy ne sirjak, majd szereztek egy másikat.

Finom alku

Grün buzára alkuszik és nagynehezen, hosszas alkudozások után megállapodik Schwarccal.

— Na, — mondja Schwarc — most csináljuk meg az írást.

— Minek az írás, — nevet Grün — ha felmegy a buza ára, te nem

szállitsz, ha lemegy, én nem fizetek. Kér a papírért.

A természetes halál

Kovács ur a nyáron egy Isten háta mögött fekvő kis sváb faluban nyaralt. Egyszer megkérdezte a házigazdáját:

— Mondja csak, hol lakik itt az orvos?

— Nálunk nincsen orvos, — felelte a sváb.

— Nincsen orvos? Akkor mi történik maguknál a betegekkel?

— Nálunk a betegek természetes halállal halnak meg.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. l . u . t . k . r . g . s . é
. i . ő .

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoládrol.)

2. Szórejtvény.

golyó S lángra kap A
(e = ö)

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

3. Szórejtvény.

Jupiter Magyarország III. Endre

(Beküldte Jenei Sándor Soltról.)

4. Szórejtvény.

Takács Mariska urleánynak női név
Budapest, Andrásy-ut 7. (—cs)

(Beküldte Kovács József Délegyházról.)

5. Szórejtvény.

a „tat” ellentéte kosár

(Beküldte Gusztics János Háromfáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 13-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 7-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Felfelé**. 2. Szórejtvény: **Növekvő esőzés**. 3. Szórejtvény: **Erdély**. 4. Szórejtvény: **Birodalom**.

Megfejtették: Kopács István, ifj. Szita Mihály, Kozári István, Vezér Emil, Vallyon Klári, ifj. Domonkos Pál, Medvegy György, Cseppentő Imre, Ohmacht András, Kiss János, Günther Ferenc, Szücs László, Szekeres Ilona, László Gizella.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kiss János (Jászberény)**, **Medvegy György (Szarvas)**, ifj. **Szita Mihály (Hódmezővásárhely-pusztá)**.

A 8-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

Regény a székely ősidőkből ★ Irfa Földes, Géza

Ennek az előrelátásnak köszönhető, hogy a székely főrabonbanok mindenkor elsők voltak az elsők között. Már a mult választásnál is úgy találták, hogy valamennyi székely között a legbölcsebb és legérdemesebb ember az öreg Zandur. Szerették volna is őt főrabonbánnak választani, de ő nem engedte, mert a látása annyira gyenge, hogy talán még vaknak is lehetne mondani.

A fejedelmválasztáskor — amint ezt a törvény is rendeli — az előkészületeket a főtáltos végezte. Ő gyújtotta ki a hegyromokon a máglyákat s így tudatta mindenkivel, hogy el kell jönni a rabonbánnválasztásra mindenkinek. És akik ezt a tüzet meglátták a Leshegyen, Látóhegyen, Nézőhegyen, Lestetón, vagy a Kilátón, Örhegyen, mind felkerekedtek és mentek Budvárra. Itt elébb eltorolták a nemzet nagy halottjait és csak azután hivta össze az öreg Zandur, mint a legkorosabb és legtekintélyesebb székely, a nagytanácsot, hogy ez a főrabonbánnválasztása dolgában végezzen. A nagytanácsnak sok tagja volt. Ebben a székelységnek színe-java mind benne van. A tagjai el is jöttek mind pontosan.

A gyűlést abban a nagy, szádokfákkal körülvett körben tartották, ahol a családköveket láttuk. A bejáratnál roví emberek vették számba, hogy kik jöttek el a gyűlésbe. Ezek a belépők nevét hangosan kiáltották ki, hogy az öreg Zandur is tudhassa, kik vannak jelen. A tanács tagjai mind teljes harci díszbe öltözve jelentek meg itt s a családköveken foglalta el a helyét mindenki. Legelébb Tiborc és Apor, a két főgyula lépett be. Ezek Zandur mellett foglaltak helyet. Már öreg ember mind a kettő, de azért akármelyik fiatalal ki mernének állani egy kis harci játékra, olyan jó erőben vannak még. Utánuk a nemzetségek fejei érkeztek. A kiáltók egymásután jelentették: Ábrán, Adorján, Meggyes, Halom, Örlec, Jenő. Mind-megannyi kiskirály. Utánuk a család-fők tömegesen jöttek. A rovík valamennyinek a nevét felrötták s a kiáltók Zandurnak hangosan bejelentették. Eljött Telegd, Vaja, Pozson, Kürt, Dudár, Száraz, Maka, Szovát, Vas, Kurta, Nagy, Szabad, Zöld, Ózdi, Bakó, Szeredai, Ugron, György, Zsögöd, Begecs és még sokan, akiket még a rovík is alig győztek mind feljegyezni. Ünnepléses komolysággal foglalták el a helyeiket. Valamennyi arany csákányt tartott a kezében. Ezzel jelezték, hogy ők mind vezérek és főemberek. Senki sem jött egyedül. Mindeniket elkísérte ide a felnőtt fia, egyik-másikat kettő, sőt három is. A körben álló családköveken csak a

nemzetség- és családfők ülhettek. Ez a tisztesség a nőtlen fiukat még nem illette meg. A fiuk tehát az apa mögött állottak s ha némelyik már olyan derék volt, hogy szavát az öregek is szívesen meghallgatták, a tanácskozásba is beleszólhattak, ha ezt az elnöklő ur megengedte. . . . Már együtt ült a nagytanács, csak még egyetlen hely volt üres. Ez a Csicserné helye. A Csicser-nemzetséget egyedül csak ő képviseli. Csicser már rég meghalt s csak egy kiskorú fia maradt. A családban több férfiú nem maradt. Ilyen esetben az asszony gyakorolja a nemzetség összes jogait. Ez időszerint tehát Csicserné a Csicser-nemzetség feje. Csicserné nagyon öreg asszony. Hány éves? Ezt talán ő maga sem tudja, mert soha sem mondja. Ugy látszik, az éveikkel az asszonyok akkor sem szerettek nagyon kérkedni. Aranyos, hordozható hintón hozták a szolgák a gyűlésbe. Fején férfi kalap. Ez azt mutatja, hogy ő fiuleány. Kezében aranyos hüvelyű kardot tart és nem csákányt, mint a többiek, mert ő nemcsak a Csicser-családot, hanem az egész nemzetséget képviseli. Büszke is ő erre, ámbár a kardot csak bot gyanánt használja s bármerre megy, erre támaszkodik. A szolgák gyaloghintóját az üres hely előtt leteszik s Csicserné elég nagy küzdelemmel kiszáll belőle. Előbb egy kicsit kiegyenesedik, sőt nyújtózkodik is, mintha fáradt tagjait akarná annyira, amennyire rendbehozni. Aztán hirtelen a farához kap és sipákoló hangon elkiáltja:

— Jaj! jaj! . . . A farscokam! Hogy a suly egye meg ezt a kösvényt!

Mikor aztán végre a kövön ő is elhelyezkedik, már mosolygósan tekint jobbra, balra.

— Jónapot! Jónapot! — köszönget s utána még mentegetőzik is — egy kicsit bizony elkéstem . . . de ezt már talán meg is szokhatták . . . Jaj! Jaj! A farscokam!

Csicserné is elhozta a fiát, Csámpást. Hosszu, hórihorgas, bamba tekintetű ifju. Csámpás is oda áll az anyja mögé, mint a többi fiú.

Zandur bá is éppen Csicsernére várt s ahogy nagy igyekezettel elfoglalta a helyét, menten a beszédbe is fogott:

— Ugy látom, már mind együtt vagyunk. Kezdjük meg hát a tanácskozást. Hallgassátok meg, amit mondok! Ősi szokás az itt minálunk, hogy egymást mindenkor figyelmesen meghallgatjuk, mert csak így lesz tőkéletes a tanácskozásunk. Nem gondolkozhatunk mind egyformán s aki velünk ellenkező módon vélekedik, azt összevetjük a mi véleményünkkel, hátha az a helyesebb? Ezt ajánlom én nektek

most is. Így lesz hasznos a tanácskozásunk és csak így érvük el, hogy győzzön a jobb.

— Helyes! — kiáltják minden oldalról.

— Jaj! Jaj! A farscokam! — kiáltja Csicserné is.

Zandur bá azonban tovább folytatja a beszédét.

— Szomorú eset gyűjtött minket ma össze. Budhám, a jó főrabonbánnunk elköltözött a Napmezejére. Itt hagyott árvaságban s most nincsen főrabonbánnunk. Ősi törvény rendeli, hogyha meghal a főrabonbánn, a tora után nyolc napra meg kell választani az atódját. Itt a nagytanácsban mi csak azt mondhatjuk meg, kit szeretnénk ezzel a méltósággal felhívni s aztán ezek közül a legérdemesebbet a székelynép maga választja ki.

Feláll az ősz Tiborc. Róla mindenki jól tudja, hogy mindenkor a legjobbat akarja s ehhez van is neki elég bölcsesége. Éppen ezért sokat adnak a szavára.

— Szót kérek, Zandur bá! — szólal meg nagy tisztességtudással.

— Beszélj! — hangzik rá az engedelem.

— Budhám, a Napmezejére szállt urunk nekünk kijelentette a végső akarátát. Mikor a székelység a besenyőket kiverte, Budhám mindnyájunk jelenlétében Zandirhámot megölette, vitézségét nagyon megdicsérte s ezt mondotta: nyugodtan venné még a halált is, mert van, aki méltó a székelynép szeretetére és bizalmára. Ő neki csak egy a kívánsága, hogy utána, bármikor lenne ez, az öreg Zandur bátyánk bölcs és vitéz fia következze a főrabonbánni székben.

— Jaj! Jaj! A farscokam! — kiáltja fájdalomában Csicserné. Tiborcot azonban ez nem zavarta s a beszédjét tovább folytatta.

— A mult választáskor a közbizalom Zandur bátyánk mellett nyilatkozott meg, de ő a főrabonbánnaságot magától elhárította. Tiszteltük az ő akarátját s úgy választottuk az utána következő legméltóbbat. Mi ma is csak azt gondoljuk, hogy Zandur bá lenne a legalkalmasabb, de ő ma sem vállalja, ott van az ő derék fia. Ennél különbet . . .

— Kiről beszélsz? Ki az, akinél nincsen különb? — sivit a Tiborc szavába Csicserné.

— Ezt én Zandirhámról mondom, nénémasszony, — vágja vissza a szót Tiborc.

— Hát ne es fojtsad, mert én tiltakozom!

— Mit akar? — kérdik egyszerre valamennyien.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 6-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 9.40—9.70, 78 kg-os 9.50—9.80, 79 kg-os 9.60—9.90, 80 kg-os 9.70—10, felsőtiszai 77 kg-os 9.15—9.35, 78 kg-os 9.25—9.45, 79 kg-os 9.35—9.55, 80 kg-os 9.40—9.70, jászsági, fejtérmegei, dunántúli, bácskai 77 kg-os 9.05—9.15, 78 kg-os 9.15—9.25, 79 kg-os 9.25—9.35, 80 kg-os 9.35—9.45.

Pestvidéki rozs 5.30—5.45, egyéb 5.30—5.45, *sörárpa*, elsőrendű 11.50—13, másodrendű 10.50—11, harmadrendű 10—10.50; *takarmányárpa*, elsőrendű 9.20—9.40, másodrendű 9—9.15; *zab*, elsőrendű 10.10—10.25, másodrendű 9.95—10.05; *tengeri*, tiszántúli 8.80—8.90, egyéb 10.30 10.50; *buzakorpa* 8.40—8.55; 7-es liszt 12—12.50; 8-as liszt 10.40—10.60 pengő métermázsánként.

Magpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése.*) Az elmúlt héten a forgalom az egész vonalon folyton növekvő arányokat öltött. Különösen *lucernamag* iránt mutatkozik erősebb kereslet Németországból és ennek folytán az áru emelkedett. *Lóheremag:* Magyarországon a készletek már nem számottevők és a belföldi kereslet megélnkülése folytán ára némileg emelkedett. Barátságosabb az iránzat *balta-cim* iránt is, egyéb *herfélékben* a forgalom szűkebb keretek közt mozog. *Takarmányrépamag* a legkeresettebb cikkek egyike; egyes fajtákban a készletek már korlátozottak. *Fümagvakra* rendelések megindultak. *A budapesti áru- és értéktőzsde jegyzései nyersárúért budapesti paritásában 100 kilónként:* köles, vörös 11—12; köles, vegyes 10—10.50; lenmag, nagy 26.50—27, kis 23.50—24.50; tökmag, nagy 28—29, kis 26—27, dohos 21—21.50; mák (kék) 40—42; borsó, Vikt. 9.50—11, expressz 13—15; lencse, nagy 28—33, közép 12—23, kis 16—18; dunai szokvány 10.75—11, dunántúli szokvány 10.25—10.50, felsőm. szokvány 8.75—9, gömbölyű fűrj 15—16.50, hosszú 14—15; lucernamag 125—140, lóheremag 135—145; tavaszi búkköny 8—9; száritott répaszelet 6.25—7.25 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmányiac. Árpakorpa 8.50, borsóhéj 8, borsókorpa 8, buzakonkoly 8.25, buzatakarmányliszt 10.60, konkolydara 8.75, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 11.50, repcepogácsa 8.50, rozskonkoly 7, rozskorpa 8.40, rozstakarmányliszt 10, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.50, harmadrendű, csomagolásra 2.70—3.80, sarmuszéna 4—4.20, muharszéna 5.30—5.60, lucernaszéna 5—6, zabosbikkonyuszéna 4.20, búkkönyös árpa 4.90, alomszalma, elsőrendű 3, másodrendű 2.20—2.40, zsupszalma 4.20 pengő métermázsánként. 1 kéve 25—30 fillér.

Tenyészmarhák és jarmosókrök. Elsőrendű belföldi jarmosókrök (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jarmosókrök (fehér) 38—40, másfél éves üszök 42—45, másfél éves tinók 44—45, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként.

Borjувásár. Élő borjúk, belföldi szopós: elsőrendű 88—92, másodrendű 82—87, harmadrendű 68—81 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Prima 90—92, közép 87—90, silány 78—82 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, másodrendű 35, tehén, tarka, másodrendű 31 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300—625, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 180—400, alárendelt minőségű lovak 57—160, vágólovak 40—150 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, páronként 100 kg súlyban 48—52, prima fiatal bárányok, páronként 80—84 kg között 48—54 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 6 kg súlylevonással.

Gyapju. *Hazánkban* az utóbbi héten említésre méltó esemény nem történt. A gyapjuértékesítés megszervezésére vonatkozó tárgyalások az előjelek szerint rövidesen befejeződnek.

Nyersbőr. A budapesti és a vidéki árjegyzések között nagy eltérés van. A borsgyárosok ugyanis most főképpen a könnyű árú keresik. Ennek folytán a budapesti vágóhidon magyar ökrök és tehénbőrökért 65, tarka ökrök és tehénbőrökért 75 fillért fizettek, a vidéken azonban 5—10, sőt egyes helyeken a verseny erős kiélesedése folytán kg-ként zöldsúlyban a fenti árnál 15 fillérral magasabb árat is fizetnek. Ugyanez a helyzet a borjubőrpiacra is; vidéki helyeken ugyan csak 5—10 fillérral magasabb árakat fizettek, mint a fővárosban. Egyébként a borjubőrök jegyzése 1.25—1.30 pengő között mozog, fejles, rövidlábú árúért. Báznybőrökért kg-ként 1.50 pengőt fizetnek.

Zsír és szaloma. Szaloma, olvasztani való 1.10—1.36, sózott, kenyér 1.40—1.80, füstölt 1.40—1.80, háj 1.20—1.40, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.20—1.32 pengő kilogrammonként.

Haliac. Ponty élő, nagyság szerint 1—1.60, harsca 2.20—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 8—20, petrezselyem 10—22, zeller 20—50, kalarabé 16—26, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 14—24, fejeskáposzta 20—36, savanyított káposzta 24—36, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 36—80, fejessaláta 10—70, torma 40—140, burgonya, őszi rózsa 7—12, nyári rózsa 10—14, Ella 7—10, kifli 14—22, tömör csiperkegomba 160—260, süttők 10—20, sóska 140—280, paraj tisztított 60—120, fekete retek 14—30 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 20—70 fillér.

Gyümölcs. Alma 36—60, körte, nemes 60—200, csemeszőlő 100—200, dió 100—140, dióhéj 320—440, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 320—400, héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—90 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefölözött tej 6—10, tejszín 2.40—2.80, tejfő 1.20—1.50 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 40—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trapista 160—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 1.80—3, csirke 1.10—2.50, kappan 2.50—4, pulyka 2.20—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.10—1.60, csirke 1.40—2.60, kappan 1.50—2, ruca, hizott 1.30—1.60, pulyka, sovány 1.10—1.30, li-

bamáj 3—7 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—6, főztojás és apró 4—5, fillér darabonként.

Fűszer, méz, mák, szappan. Paprika, édes, nemes 4.80—6, félédes 4—4.60, rózsa 3.20—4, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergett méz 1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 1.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Az elmúlt héten a borpiacra lényegesebb változás nem volt. Az Alföldön 9 fokos aluli borokért seprősen h-fokonként kistermelőknél 1.80 pengő körüli árat, seprő nélkül egytized fillérrel többet fizetnek. 10 fokos és ezen felüli borokért minőség szerint 2—2.10 pengőt fizetnek, 11 fokos borokért hektoliterenként 25—27 pengőt, 12 fokos borok ára hl-ként 30—35 pengő.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. A forgalom nagyban üzletben a mult heti keretek között mozgott és a detailforgalomban finomított és denaturált szeszen volt üzlet. *Gyümölcs-pálinka.* Valamivel csendesebb volt e héten az üzlet és *törköly* 3.20—3.30, *seprő-pálinka* 3.20—3.25 pengőn, *új nyári szilvórium* 3.50—3.70, *őnyári szilvórium* 4, *ökék* 5 pengőn volt ajánlva. Borpiacra avinálás céljára, adómentes 2.50—2.70 pengőn jegyeztették.

Fapiac. *A tűzfapiacra* az árak mindig alacsonyabbak, mint a hivatalos átvételi árak. Bükkkhasáb ára 295—300, cserhasábé 230—235, gyertyánhasábé 245—255, ákáchasábé 220—225 pengő vagononként, budapesti paritásában. *A keményfapiacra* az üzlet megélnkülött, az árak szilárdulók.

Idegen pénz nemek vételi és eladási ára március hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1745—1785; dollár 338.50—348.50; kanadai dollár 330—350; hollandi forint 231.35—232.75; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.05—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.26; olasz líra 29.90—30.20; osztrák schilling 78.70—80.70 pengő

Arany- és ezüstpénzek ára

1934. március hó 6-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28.25 fillér; kétkoronás 56.50 fillér; ötkoronás 1 pengő 47.75 fillér; régi egyforintos 76.50 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 32 pengő; 10 koronás 15 pengő 40 fillér; Napoleon-arany 31.90—32.05 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő.

Szinarany kilogrammja 5330—5350 pengő.

Szinezüst kilogrammja 71 pengő.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. MÁRCIUS 11—17.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 11

8.30: Hírek. 9—9.55: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Kapi Béla dr. dunántúli püspök. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. 11.15—12.15: Görögkatholikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő plébánia templomból. A szentbeszédet Krajnyák Gábor dr. tb. kanonok, plébános mondja. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly muzsika. **Szünetben:** „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Ernő. 2: Hanglemezek; operarészletek, áriák. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Mihók Ernő dr. min. oszt. tanácsosa. „A selyemtenyésztésről.” 3.45: Közvetítés a budavári koronázó főtemplomból. Ismertető előadást tart Koudela Géza dr. Az új orgonát ismerteti és azon előad Sugár Viktor. 4.30: „Budavára Mátyás király korában.” Kelényi B. Ottó előadása. 5: Berzsenyi László és Villax István magyar nótákat játszanak két zongorán. 5.40: Kosztolányi Dezső elbeszélése. „Magyar kaland Párisban 1910-ben.” 6.10: Toll Árpád és Janesi cigányzenekara. 7: Sporteredmények. 7.15: Tarka est. Rendező Bánóczy Dezső dr. 9.15: Hírek, ügetőversenyeredmények. 9.25: Elek Szidi énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor; operarészletek, műdalok. 10: Pataky-jazzzenekar. 11: Heidenberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triójának műsora.

Hétfő 12

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 10: 1. „A tátos”, a „vampir” meg a „lidérec”. 2. Tíz perc fényképezés. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A Mária Terézia I. honvédegyalozezred zenekara; szórakoztató zene. **Közben kb. 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Szikla Adolf vokálkvartettje; kardalok. 2.40: Hírek. 3.30: A rádió diákfőelőrája: „Magyar hősök az ameri-

kai szabadságharcban.” 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Molnár Alice hegedűl, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly muzsika. 5.40: Német nyelvoktatás. 6.10: Hanglemezek; operarészletek, műdalok. 7: „Leiter Jakab és társai.” Karinthy Frigyes előadása. 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Rékai Nándor. Közreműködik Szigeti József (hegedű); komoly zeneművek. **Utána kb. 9.50:** Hírek, időjárásjelentés. 10.10: Magyary Imre cigányzenekara muzsikál. 11: A Mándits-jazz műsora, Szántó Gyula énekszámával.

Kedd 13

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 8.30: Helyszíni közvetítés a m. kir. osztálysorsjáték sorshuzásáról, a Pénzügyi központból. A 300.000 pengős jutalom húzása. 9.45: Hírek. 10: 1. Gerhard Hauptmann. 2. Apróságok a tavaszi divatról. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. 10.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Kelemen Klára zongorázik, Steiner Kató gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. **Közben kb. 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Gödöllői Vidák József cigányzenekara. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: „Csengető rimek”. (Gyermekeversek.) Előadja Hollán Lili. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Hanglemezek; táncdalok, nóták, műdalok. 5.50: Francia nyelvoktatás. 6.20: Pancso Vladigerov saját műveit zongorázza. 6.50: „A tenger menyasszonya”. Kertész József elbeszélése. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Figaró házassága”. Vigopera 2 felvonásban, négy képben. Beaumarchais vigjátéka után írta Lorenzo da Ponte. Fordította Vidor Dezső. Zenéjét szerzte Mozart. Az I. felvonás után kb. 9: Hírek. Az előadás után kb. 10.30: Időjárásjelentés. 10.35: Ifj. Sáray Elemér cigányzenekara muzsikál.

Szerda 14

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Régi lakodalmak. 2. Gandhi. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli

harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szmirnov Szergej balalajkzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szó-rakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkézlője: „Hasznos állat, vagy káros állat”. **4:** „A halhatatlan perzsa költő: Omar Chajam”. Csillik Bertalan dr. elődása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Magyar Tamás hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek. **5.40:** „Bem apó a magyar költészetben”. Saád Ferenc elődása. **6.10:** Hanglemezek; operariák, operettrészletek. **7.30:** „Karthago romjain”. Megyery Ella elődása. **8:** Erdélyi művészet. Közvetítés az „Erdélyi Férfiak Egyesületéből”. **9.30:** A rádió külügyi negyedórása. **9.45:** Hírek, időjárásjelentés. **10:** Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. **10.50:** Gróf Mörner Marianne énekel, Söderberg Károly hegedül, zongorán. **11.35:** Veres Lajos cigányzenekara muzsikál.

Csütörtök 15

9—9.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Szabó Imre esperes, fásori lelkész. **10—10.55:** Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. Szentbeszédet mond Hóka Imre dr. józsefvárosi segédlelkész. **11—11.55:** Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Szántó Róbert budapest-kelenföldi lelkész. **12:** Déli harangszó, időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. **12.15:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; magyar szerzők művei. **1.45:** Hanglemezek; magyar muzsika. **2.45:** Magyar cimbalomötös. **4:** Közvetítés Hubay Jenő dr. palotájából; komoly zene. **5.30:** A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. Kölössy György dr. okleveles gazda: „A dohány betegségei”. **6:** Magyar Imre cigányzenekara. **6.55:** „Kossuth szabadságharca és az egykorú angol sajtó”. Máthé Elek dr. elődása **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Hunyadi László.” Dalmú 4 felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni, átdolgozta Lányai Viktor. Zenéjét szerzette Erkel Ferenc. Az I. felvonás után kb. **8.30:** Hírek. Az előadás után kb. **10.45:** Budapesti Hangverseny Zenekar; magyar szerzők művei.

Péntek 16

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.

9.45: Hírek. **10:** 1. Március idusa: Egykoru lapok tudósításai. 2. Márciusi versek. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Vásárhelyi György zongorázik, Virányi Sári énekel, zongorán kísér Polgár Tibor; komoly muzsika. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Mursi Elek cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkézlője: „Látogatás Assisiben.” **4:** „A sátán árnyéka.” Moly Tamás felolvasása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Ihar Ferenc tárogatózik, zongorán kísér Polgár Tibor. **5.30:** „Emlékezés a nemzet 1918—19. évi vértanúira.” Váry Albert dr. elődása. **6:** Len Baker jazz-zenekarának műsora, Weygand Tibor énekszámával. **6.30:** Gyorsirótanfolyam. **6.55:** Sportközlemények. **7.10:** Siklós Albert és Zsolt Nándor szerzeményei. Előadja Budanovits Mária (ének), Siklós Albert (zongora) és Zsolt Nándor (hegedű), zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly muzsika. **8.30:** „Magyar kutatók útja Ázsiában.” Párbeszéd Prinz Gyula és Lambrecht Kálmán között. **9.10:** Hírek. **9.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar; operettrészletek. **A szünetben:** Időjárásjelentés **11:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara.

Szombat 17

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű apróságok. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hanglemezek; operett- és hangosfilmrészletek. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Bertha István zenekara; szó-rakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A Rádióélet” mesé-órása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Zsögön Lenke énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor; operariák, műdalok. **5.30:** Rádió-amatőrposta. **5.50:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szó-rakoztató zene. **7.15:** Kis Színpad. „Adagio”. Drámai rajz egyfelvonásban. Irtó Rózsahegyi László. Rendező Gyarmathy Sándor. **8:** Közvetítés a kecskeméti Katona József színházról: „A kecskeméti bokréta” avató-estje. Vezető Paulini Béla. **9.10:** Hírek. **9.30:** A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Tréfás zenei apróságok. Szünetben: Időjárásjelentés. **10.50:** Rácz Béla cigányzenekara muzsikál, Lipóczky József énekel.